Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

49 йил чиқиши. № 50 (13.610). 28 ФЕВРАЛЬ 1967 йил СЕШАНБА. Баҳоси 2 тийин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

ПЕШҚАДАМ КОРХОНАЛАР

Пахта тозалаш саноати корхоналарининг ходимлари ўтган йили жамғарилган «оқ олтин»ни қисқа муддатда ишлаб бўлиш учун ҳамма куч ва имкониятларни сафарбар қилмоқдалар. Ўзбекистон Пахта тозалаш саноати министрлиги корхоналари ўртасидаги мусобақанинг 10 кунлик якунларини кўриб чиқиш одат тусига кирди. Бу соҳада эришилган ютуқлар оммалаштирилади. Илғорлар рағбатлантириб борилмоқда.

Куни кеча февраль ойи иккинчи ўн кунлиги якунлари муҳокама қилинди. Тола ва момиқ ажратиб олишда энг яхши ютуқларга эришган Самарқанд ва Қашқадарё областлари пахта тайёрлаш трестлари Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқлари, пул мукофотлари билан тақдирландилар. Фарғона областидаги Ўзбекистон пахта тозалаш заводи рекорд кўрсаткичларни қўлга киритди. Тола ва момиқ ишлаб чиқариш ўн кунлик плани ортиги билан адо этилди. Андижон областидаги Қўқонқишлоқ пахта заводи тола тайёрлаш планини 119,5 процент ва момиқ ажратиб олиш планини 134,6 процент адо этди. Бу заводларнинг коллективлари ҳам республика Министрлар Совети ва касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотландилар.

Расмий хабарлар

ЧЕХОСЛОВАКИЯ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ СССРГА ҚИЛГАН ВИЗИТИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан, Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министри Вацлав Давид шу йил 16 февралдан 25 февралгача дўстона расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турди.

Вацлав Давид Совет Иттифоқида бўлган вақтида уни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний қабул қилдилар.

Чехословакия Социалистик Республикасининг ташқи ишлар министри Вацлав Давид СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан бир неча марта учрашди ва дўстона суҳбатлашди.

Чехословакия Социалистик Республикасининг ташқи ишлар министри В. Давид ва унинг ҳамроҳлари Москванинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар, Тожикистон ва Озарбайжон Совет Социалистик Республикаларига сафар қилдилар ва қаҳрамон шаҳар Волгоградда бўлдилар.

Чехословакиялик меҳмонлар Совет Иттифоқида бўлган вақтларида айрим саноат корхоналари, илмий ва маданий муассасаларни бориб кўрдилар, совет кишиларининг ҳаёти ва меҳнати билан танишдилар. Улар ҳамма жойда қардошларча, дўстона кутиб олиндилар.

В. Давид СССРда коммунистик қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятлардан ва меҳнат ғайратидан қойил қолганлигини билдирди. Совет халқи Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини ана шундай зўр ғайрат билан нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

Бўлиб ўтган учрашув ва музокаралар вақтида Совет—Чехословакия муносабатларини ривожлантириш тўғрисида, шунингдек муҳим халқаро проблемалар юзасидан фойдали фикрлашиб олинди.

Министрлар ҳар иккала мамлакатнинг ташқи сиёсатини мувофиқлаштириш ва янада самаралироқ амалга ошириш мақсадида бу мамлакатлар ташқи ишлар министрлари ўртасида муваффақиятли ривожланаётган амалий алоқаларнинг муҳим эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

СССР ва Чехословакия Социалистик Республикаси ташқи ишлар министрларининг суҳбатлари самимий ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди. Бу суҳбатлар томонларнинг чуқур ҳамжиҳатлигини кўрсатди ва муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан уларнинг фикри тамомила бир хил эканлигини тасдиқлади.

ЭФИОПИЯ ИМПЕРАТОРИ МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 27 февраль. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Эфиопия императори Хайле Селассие I бугун Москвага келди.

Эфиопия ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида олий меҳмонни СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров кутиб олдилар. (ТАСС).

СОРА Қолдибоева бундан бир йил муқаддам Қўнғиротдаги саккиз йиллик мактабни тамомлаб «Қизилжар» чорвачилик совхозига ишга келган эди. У бу ерда тракторчилик касбини эгаллаб олди. Ҳозир Сорахон фермаларга ем-хашак ташияпти. Унинг трактори ҳамма вақт ишлаб турибди. Суратда: Сора Қолдибоева.

Н. КЛЮЧНЕВ фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚЎРҒОНТЕПА районидаги «Победа» колхозида қишлоқ хўжалик машиналари ремонти тугалланай деб қолди. Бу ишда Холмирза Жўраев ҳамда Уринбой Мамасиддиқов ўртоқлар айниқса яхши ташаббус кўрсатдилар. Улар техниканинг ўз вақтида ва сифатли ремонт қилинишига эришдилар. Сиз бу суратда: Х. Жўраев (чапдан) ва У. Мамасиддиқов ўртоқларни кўриб турибсиз.

Г. КЕЧКИН фотоси.

СЎЗ ТАЖРИБАКОР ДЕҲҚОНЛАРГА

МЎЛ ҲОСИЛ ПОЙДЕВОРИ

Биз ҳар йили кузги-қишки тадбирларни ўз вақтида амалга оширамиз. Мўл ҳосилнинг пойдеворини барвақт тиклаб қўямиз. Бу, ер етилиши биланоқ чигит экишни оммавий бошлаб юбориш имконини беради. Эрта ташланган уруғ эрта унади, тез амал олади. Уни маромида парвариш қилиш, обтобида суғориб, озиқлантириш серҳосил қилиб ўстириш мумкин. Эрта пишган ҳосилни йиғиб-териб олиш ҳам осон бўлади. Ҳосил қиш-қировли кунларга қолиб кетмайди.

Ўн икки йилдирки, шу колхозга раисман. Бу давр ичида хўжалигимиз анча ўсди, қаддини ростлаб олди. 1955 йилда 1470 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 21 центнердан хирмон кўтарган эдик. Кейинги йилларда экин майдони кенгайди, ҳосилдорлик ўсди. Бултур 2400 гектар ерда деҳқончилик қилдик. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 27,3 центнерни ташкил этди. Бу, пландагидан 2 центнер ортиқ. Хўжалик ҳеч қачон бунақа юқори натижага эришмаган эди.

Ҳосилнинг 1285 тоннасини машинада териб олдик. Пахтанинг 92 проценти биринчи сортга қабул қилинди. Юқори сорт пахта топшириш ҳисобига салкам 50 минг сўм қўшимча даромадга эга бўлдик. Колхозчиларга умумий даромаднинг 60 процентини тақсимлаб бердик.

Ҳосилдорликни 30 центнердан ошириб юборган бригадалар ҳам бор. Бу, колхозимиз шароитида юқори кўрсаткич. Хидирали Фозилов бригадасининг аъзолари 82 гектар ернинг ҳар гектаридан 27 центнер ўрнига 33 центнердан ҳосил олдилар. Бригада аъзоларининг бир иш кунига ўртача 5 сўм 15 тийиндан ҳақ бўлинди. Урайим Каримов, Эргаш Холйигитов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда олинган ҳосил гектар бошига 31-32 центнердан тўғри келди. Ана шу бригадаларнинг тажрибаларига таяниб, юбилей йилида 30 центнерни кўзлаяпмиз. Бошқача қилиб айтганда, бу йил давлат омборига 7 минг тонна пахта тўкиш ниятимиз бор.

Юқори ҳосил етиштириш учун барча имкониятларга эгамиз. Техника бор, ўғит етарли. Гап мавжуд резервлардан фойдаланишда. Мўл ҳосил бир кунда ёки бир неча ойда эмас, балки бутун йил давомида етиштирилади. Шу сабабдан биз юбилей йили ҳосили учун курашни 1966 йилнинг кузидан бошлаган эдик.

Пахта майдонининг ҳаммасини кузда шудгор қилиб қўйдик. Бултур 76 гектар бедапоя ва полиз экинлари экиладиган ерни бузиб, чигит ташлаган эдик. Алмашлаб экилган ерларда вилт кам бўлди, илгари пахта экилиб келинган майдонларга нисбатан 3-4 центнердан кўп ҳосил олинди. Бу йил алмашлаб экишга эътиборни янада кучайтирмоқчимиз. 77 гектар бедапоя ва маккажўхори экиладиган ерни шудгорлаб қўйдик. Баҳорда бу ерга чигит экамиз.

Техника ремонтини тамомладик. 23 ҳайдов, 86 чопиқ трактори, 40 сеялка сифатли ремонт қилиб қўйилди. 100 комплект борона кўкламга тахт. 5 минг тонна компост жамғарилди. Ҳар гектар ерга 2,5 тоннадан гўнг тайёрладик. Уни гектар ҳисобига 5-6 тоннага етказамиз. 42 машина, прицеп, арава билан гўнг ташиляпти. Бу ишда У. Турсунов, И. Юсупов Х. Низомов, Т. Норматов каби шофер ва аравакашлар ташаббус кўрсатмоқдалар.

Минерал ўғит келтиришни ҳам унутганимиз йўқ. Ҳозиргача 300 тонна азот, 800 тонна фосфор, 200 тонна калий келтириб қўйдик.

Колхозда 100 дан ортиқ механизатор бор. 25 киши махсус курсларда ўқияпти. Шокирали Жўраев, Мамажон Тоштемиров, Абдуғани Олимов ва бошқа механизаторлар ариқ-зовур атрофидаги тупроқларни суриб ерга-ер қўшишда жонбозлик кўрсатмоқдалар. Умуман, колхозимиз механизаторлари, бульдозерчилари ҳамма далаларнинг текис ва яхлит бўлиши учун курашаётирлар.

Бизда суғориш тармоқларини тозалаш ишлари ҳам ниҳоясига етай деб қолди. Янгитўда, Қўрғонча ариқлари тозаланиб, тартибга солинди. Марғузор ариғининг юқори оқимида сув тақсимлайдиган янги гидроиншоот қуриляпти. Бу иншоот ишга туширилса, пахта майдонини тағин уч гектарга кенгайтириш мумкин.

Колхозимиздаги кўпгина пахта майдонлари насослар ёрдамида суғорилади. 7 та пропеллерли, 5 та «Андижанец — 13» насосларимиз бор. Буларнинг ҳаммасини ремонт қилиб қўйдик.

Кузги-қишки тадбирлар планида 150 гектар ерга яхоб бериш ва унинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш кўзда тутилган эди. Колхозимизнинг азамат сувчилари бу ишни ҳам поёнига етказдилар.

Колхозимиз пиллакорлари, чорвадорлари, сабзавотчиларининг ҳам ҳиммати баланд. Давлатга 26,5 тонна пилла, 102 тонна гўшт, 200 тонна сут, 402 тонна сабзавот, 220 тонна қовун-тарвуз топширишга аҳд қилдилар. Ҳозир олинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш учун қизғин кураш кетяпти.

А. ШАМСИДДИНОВ,
Андижон область, Учқўрғон районидаги Калинин номли колхознинг раиси.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ!

БОҒ-РОҒЛАР КЕНГАЯДИ

Бундан уч йил илгари ажойиб соҳибкор Ризамат ота Мусамуҳамедов колхозимизда меҳмон бўлган эди. У сўнгги йилларда бунёд этилган олмазор ва токзорларини кўздан кечирди. Боғбонларимизга оталарча маслаҳатлар берди. «Яхшидан боғ қолади», «боғ-роғларни кенгайтириш савоб иш» деди. Азиз отахон Ризамат отанинг «Кўчат эк, боғ қил» деган хатини газетада ўқиб, ғоят тўлқинландик. Юрагимиздаги гаплар айтилган. Колхозимизда 70 гектарга яқин боғ бор. Бизда олма-анор, ўрик, гилос, шафтоли, узум ва бошқа ҳар хил ширин-шакар мевалар сероб, катта даромад оляпмиз.

Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига боғ ва токзорларни 100 гектарга етказишга қарор қилдик. Қишлоғимизни яшил либосга буркаймиз, янада обод қиламиз.

«Ҳар бир киши кўча бўйидаги ариқ ёқасигами, ҳовлисигами, майдон хиёбонгами бир туп кўчат ўтқазса, у кишининг боқий умридан эл-юрт учун эсдалик бўлиб қолиши турган гап-ку. Сен ўстирган дарахт мевасини кўпчилик баҳам кўрса қандай яхши-я. Ахир, элга инъом этган киши инобатли бўлади-да».

Ризамат отанинг бу ҳикматли сўзи ҳаммамиз учун ҳам фарз, ҳам қарз. Кимки Ризамат отанинг бу гапларига амал қилиб, қаерга бўлмасин, ҳатто бир туп ниҳол ўтқазса ҳам ўзининг, ҳам барчанинг обрўйини сақлаган, эътиқодини қозонган бўлади.

Б. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Янгиариқ районидаги «Правда» колхозининг раиси.

ЕР СОЗ, ТЕХНИКА ШАЙ!

БУХОРО. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Қоракўл район хўжаликларининг деҳқонлари Ўзбекистон ССР Олий Совети ва маҳаллий Советларга бўлажак сайловлар шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб, юбилей йили кўкламига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Шу кунларда райондаги «Ленин йўли», Карл Маркс номли, «Октябрь» колхозларида ерга яхоб бериш, шўр ювиш, техника воситаларини кўкламга тахт қилиб қўйиш меъёрига етказилмоқда. Серғайрат механизаторлар мавжуд трактор, сеялка ва культиваторларни сифатли ремонтдан чиқариб, чигит экишга шайлаб қўйишган.

Яқинда «Ленин йўли» колхозининг азаматлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига янги оширилган мажбурият қабул қилдилар.

Колхозда ҳамма мўл ҳосил ишқида меҳнат қилаётир. 800 колхозчи 12 автомашина, 20 та яқин от-арава билан далаларга кунига бир неча юз тонна маҳаллий ўғит ташиб чиқармоқда. Ерларга яхоб бериш, шўр ювиш ишларида 100 дан ортиқ тажрибали деҳқон қатнашаётир. Хўжаликда ерларга яхоб бериш, шўр ювиш ишлари икки сменада олиб бориляпти. Бу ерда сувчиларнинг юксак унум билан ишлашлари учун барча қулайликлар яратиб берилган. «Уста сувчи» номини олган Қилич Эгамов, Бойқора Нарзиев, Кунтуғди Эшонов сингари миришкорлар шўр ювиш, яхоб бериш ишларини юксак агротехника қоидалари асосида ўтказиб, кўпчиликка намуна бўлаётирлар.

Хўжаликда жами 200 гектардан ортиқ майдон қайта текисланди. Ариқ-зовурлар тозаланиб, ирригация тармоқлари тартибга солинди. Колхозда 2 та бульдозер, битта скрепер билан пастов ерлар ўзлаштирилаётир. Мавжуд экин майдонларининг ҳаммаси чигит экишга созлаб қўйиляпти.

ЖАСОРАТ НАМУНАСИ

ШОЙМАРДОН ҚУДРАТОВ ИЗИДАН

Биз ҳамкасбимиз Шоймардон Қудратовнинг очиқ хатини ўқиб ғоят ҳаяжонландик. Унинг мардликка даъват этувчи ҳар бир сўзи қалбимизни қувончга тўлдирди, янги жасоратларга отлантирди. Шоймардоннинг мардонавор чақириғидан илҳомланган юрагида ўти бор механизаторлар, қалби қайноқ ёшлар чўл ва саҳроларни забт этишга, дала-даштларни боғ-роғларга айлантиришга отланмоқдалар.

Колхозимиз механизаторлари, комсомол ёшлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги байрам қилинадиган шу қутлуғ йилда мардлик кўрсатган Шоймардон Қудратовнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, катта ишга бош қўшдилар. Биз Сурхон, Шеробод даштларининг бир қисми бўлган унумдор Оқтепа массивидан янги ерлар очишни давом эттирамиз. Мен бошлиқ 6 кишидан иборат комплекс механизациялашган бригада аъзолари ўтган йили Оқтепа массивидан 100 гектар янги ер очиб, 50 гектар майдонда пахта ва қолган қисмларида маккажўхори етиштирган эдик. Дастлабки йилдаёқ натижа яхши бўлди. Ҳар гектар ердан 25 центнердан зиёд «оқ олтин» ва 400 центнердан кўкпоя йиғиштириб олдик.

Бу йил йигитларимиз 100 гектар янги ер очиб, ана шу қўриқ ерларда янги пахтазорлар, боғ-роғлар барпо этишга, она-Ватан бойлигига бойлик қўшишга аҳд қилдилар. Бригадамиз механизаторларидан Худойқул Худойназаров, Аҳад Оққўзиев, Жалғаш Нурматов ўртоқларнинг ҳар бири 25 гектардан янги ер очиш мажбуриятини олган эдилар. Улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар. 100 гектар янги ер қишлоқ хўжалик оборотига қўшилди. Шу кеча-кундузда бригадамиз аъзолари ерларни баҳорги экишга барвақт ҳозирлаш учун курашмоқдалар. Майдонларни текислаш, ариқ-зовурлар қазиш, йўл, кўприкларни тузатиш, далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари кун сайин қизғин тус олмоқда. Биз ҳеч қачон ярим йўлда қолмаймиз. Оқтепа массивидаги 5 минг гектарга яқин унумдор ерларни обод қилиш учун бундан кейин ҳам ўз ҳиссамизни қўшаверамиз, Шоймардон Қудратовнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, матонат ва жасорат намуналарини кўрсатаверамиз.

Жонқобил ЭРГАШЕВ,
Жарқўрғон районидаги «Коммунизм» колхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи.

ЛЕНИН МУКОФОТИНИ ОЛИШ УЧУН

ТОШКЕНТ «ВОСТОК»И ОРБИТАДА

Тўқимачилик машиналари билан шуғулланувчи махсус конструкторлик бюроси билан «Ташкентекстильмаш» заводи конструкторлари ва машинасозлари вужудга келтирган «Восток» машиналари сони жиҳатдан уч юз олтмиш марта юксак баҳога сазовор бўлди. Бир группа олимлар, конструкторлар, ишлаб чиқариш илғорларининг Ленин мукофотига тақдим этилиши баайни шу фикрларнинг якуни бўлди.

— Тошкентда ишланган «ПК-100» маркали «Восток» йигирув-пишитув машинаси СССРда ихтиро қилинган калава олишнинг янги усулида ишлайди, — деди махсус конструкторлик бюросининг бош инженери В. Г. Глазов. — Биринчи марта алоҳида технология бирлиги йигириш, чийратиш, ҳалқасиз пишитиш ва ўрашдан иборат тўртта операцияни бирлаштирди. Сўнгги вақтгача бунинг учун операциялар сонига қараб тўртта машина талаб қилинарди. Бошқача қилиб айтганда, бир машина поток линия вазифасини бажаради. Бунинг устига «ПК-100» яхши сифатли калава чиқариб беради.

Янги машинанинг афзалликларини узоқ исбот этишга тўғри келмади — тўқимачилар унга дарҳол юксак баҳо беришди. Иш унуми қарийб икки баравар кўтарилди, ишлаб чиқариш саҳнининг ҳар квадрат метридан олинадиган маҳсулот бир ярим баравар кўпайди, ип узилиши икки-уч баравар камайди. Машина биринчи йилнинг ўзидаёқ баҳосини қоплаб, фойда бера бошлади. Мамлакат фабрикаларига ўрнатилган «Восток» машиналари йилига 2 миллион сўм чамаси пулни тежайди.

Конструкторлик бюросининг коллективи мукофотга тақдим этилган кишилар орасида ҳамкасбимиз, етакчи конструктор Олег Георгиевич Острогожский билан «Таштекстильмаш»нинг энг яхши ишчиларидан бири, «Восток» машинасини йиққан Файзи Эргашев номлари ҳам борлиги билан фахрланади.

Бизни яна шу нарса қувонтирадики, фақат шу машинагина эмас, машина ясаш учун олинган принцип ҳам самарали бўлиб чиқди. Операцияларни бирғалаштириш методи ёйилмоқда ва ривожлантирилмоқда. «ПК-100» машинаси пахта толаси, сунъий тола ва аралаш тола ишлаб чиқаришга мўлжалланган. Энди гал жунга келди. Костромадаги тўқимачилик машинасозлиги бюроси Тошкент махсус конструкторлик бюроси чизмаларига қараб, майин жун калава тайёрлайдиган «ПК-114ШГ» машинасини ишлаб чиқаради. Машинанинг дастлабки нусхалари синаб кўрилди.

Бугун эса йигириш техникасининг тараққиётида янги қадам бўлган агрегат давлат комиссиясига тақдим этилди. Бу агрегат тўрт эмас, балки беш операцияни бирлаштиради.

«ПК-100» машинаси пишитилган ипни арқонга айлантиради. Янги машина эса яна бир ундан олдинги процессни ҳам ўз зиммасига олади. Энди пишитилган ип бевосита пахта ёки штапель лентадан олинади.

Конструкторлар шундай комбайнни яратиш учун «ПК-100» маркали йигириш-пишитиш машинаси билан «ПЛ-66» маркали лента йигириш машинасининг хоссаларини бирлаштирдилар. Бошқача қилиб айтганда, иккита яхши машина деталларидан учинчи, янада яхшироқ машинани йиғиш мумкин.

Синаб кўриш вақтида яхши узеллардан фойдаланиш, деталларни унификация қилиш машинасозлар ва тўқимачиларга катта фойда келтиради.

«Таштекстильмаш» заводи юбилей йилида пахта ва штапель сунъий толаси учун мўлжалланган 158 та шундай комбайн ишлаб чиқаради. Бу машиналар Наманганда қурилаётган тўқимачилик комбинатида ўрнатилади.

Олдимизда ажойиб машиналар онласининг давомчиси бўладиган кўп машиналарни яратиш вазифаси турибди. «ПК-100» маркали «Восток» машинаси булар учун асос қилиб олинади. Бу принцип ҳали кўп самара беради. (ЎзТАГ).

Мусобақа ғолибларига — Қизил байроқлар

Қишлоқ хўжалик қурилиш-монтаж ташкилотлари, ремонтчилари, автомобиль транспорти, лойиҳалаш-қидириш институтлари коллективлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, 1966 йил IV квартали учун белгиланган топшириқларни муваффақиятли бажардилар.

Қишлоқ хўжалик ва тайёрлов ишчи ва хизматчилари касаба союзи Республика комитети президиуми «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси дон маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги, «Узглавзаготскотооткорм», «Главсредазирсовхозстрой» ҳамда мелиорация ва сув хўжалиги министрликларининг коллегиялари билан биргаликда мусобақа якунларини қараб чиқиб, ғолибларни аниқлади.

Республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқлари биринчи пул мукофотлари билан бирга «Узсельхозтехника» Бўка район бирлашмаси, Наманган тегирмон комбинати, «Голодностепстрой»га қарашли йўл-қурилиш бошқармаси, «Самаркандводстрой» трестининг Самарқанд қурилиш-монтаж бошқармаси коллективларига берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи биринчи пул мукофоти билан бирга «Янгиерводстрой» трестининг 6-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективида қолдирилди.

Қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов ишчи ва хизматчилари касаба союзи республика комитети, «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси, Дон маҳсулотлари аралаш озуқа саноати министрлиги «Узглавзаготскотооткорм», «Главсредазирсовхозстрой» ҳамда Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министрликларининг кўчма Қизил байроқлари биринчи пул мукофотлари билан бирга «Узсельхозтехника»нинг Самарқанд ва Охунбобоев район бирлашмаларига, дон маҳсулотларининг Янгийўл базасига, Бухоро мол боқиш пунктига, «Дренажстрой» трестининг 1-механизациялаштирилган ишлар бошқармасига, «Голодностепстрой»га қарашли 6-Иржар автотранспорт конторасига, шунингдек бошқа корхона ва ташкилотларнинг коллективларидан йигирматасига берилди.

М. Шайхзода хотираси

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети Мақсуд Шайхзода хотирасини абадийлаштириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

Республика Ёзувчилар союзи правлениесига ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети матбуот давлат комитетига 1968 — 1969 йилларда М. Шайхзоданинг тўла асарлар тўпламини, шунингдек М. Шайхзода тўғрисидаги хотиралар китобини нашр этиш топширилди. Республика Фанлар академияси президиумига А. Навоий номидаги адабиёт давлат музейи ҳузурида таниқли шоир, драматург, публицист ва олимнинг ҳаёти ҳамда ижодига бағишланган махсус экспозиция ташкил қилиш таклиф этилди. Тошкентдаги кўчалардан бирига Мақсуд Шайхзода номи берилади. Марҳумнинг қабри устига унинг бюсти ўрнатилади.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ

РАЙКОМ СЕКРЕТАРИ

Марказий Фарғона... Ҳали ҳам ер бетини оппоқ қор каби қоплаб ётган шўр, тоғ-тоғ бўлиб уюлиб ётган қум тепаликлари — илгари Марказий Фарғона ерларини қуш учса қаноти ва одам юрса оёғи куядиган ерлар бўлганлигини эслатиб туради. Мана шу баҳайбат чўл ўз жамолини фақат Совет ҳокимияти йилларида очди. У совет кишиларининг фидокорона меҳнати ва забардаст қўли билан боғ-бўстонларга, пахтазорларга айланмоқда.

...Ҳа, унинг ижодий камолоти ҳам ана шу ерда вояга етган эди. Бундан ўн йил муқаддам область партия комитетига чақириб, Бўз районига ишга таклиф қилганларида анча ўйланиб қолган эди у:

— Қандай бўларкин, район яқиндагина ташкил қилинган, бунинг устига ер ҳам энди ўзлаштирилмоқда. Сизларни хижолат қилиб қўймасам, дейман?

— Ишнинг кўзини билиш, одамлар билан ишлаш, коммунистларга суяниш, жонли ташкилотчилик, камтарлик — буларнинг ҳаммаси ҳар қандай оғир мушкулни осон қилади,— дейишди унга.

Бўз райони ўша пайтларда Марказий Фарғона ерларида янгигина ташкил қилиниб, областнинг энг қолоқ районларидан бири эди. 1957 йилда район пахта тайёрлаш йиллик планини атиги 84 процент бажарган. Ҳосилдорлик гектар бошига 10-11 центнердан ошмас эди. Бунинг устига хўжаликлардаги бошқа тармоқлар ҳам жуда паст эди.

Халқимизда кўз қўрқоқ, қўл ботир деган мақол бор. Абдурашид Тожибоев Бўз районига келган биринчи кунлардан бошлабоқ астойдил енг шимариб ишга киришди. Даставвал у райондаги хўжаликларни бирма-бир синчиклаб ўрганди. Қолоқлик «сир»ларини билиб олишга қизиқди. Бу ҳақда мутахассислар билан ҳам, кекса тажрибакор деҳқонлар билан ҳам кўп суҳбатлар қилди. Уларнинг кўпчилиги бир оғиздан, районда ҳосилдорликнинг пастлигига ерларнинг ирригация-мелиорация ҳолатини яхшилаш, шўр ювиш, агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш ва механизацияга кенг йўл очишга жиддий эътибор берилмаётгани асосий сабаб бўлаётганини айтдилар. Бу масалалар доимо район партия комитетининг диққат марказида бўлди.

1958 йилнинг кузида Абдурашид биринчи хирмонни кўрди. Натижа чакки бўлмади. Район пахта тайёрлаш планини Фарғона водийсида биринчи бўлиб бажарди. Ҳосилдорлик бир йил ичида қарийб 8 центнер ошди, пахтанинг ялпи ҳосили эса 4 минг тоннага кўпайди.

Яқинда мен Бўз районида бўлдим. Унинг тўғрисида «Ленинчи» колхозининг раиси, кекса пахтакор Азимжон ака Йўлчиев қуйидатиларни ҳикоя қилиб берди:

— Абдурашид тадбиркор йигит, узоқни кўриб иш тутади. Биз уни ўз фарзандимиздай ҳурмат қиламиз. Мана ўзингиз кўриб турган колхозимиз қишлоғининг ҳусни бўлган ҳашаматли биноларнинг пойдеворига асос солишда ҳам унинг иштироки бор. Олдингизга қўйилган мана бу меваларни ҳам унинг иштирокисиз тасаввур қилолмайман. Айниқса, у боғни севади. Колхозимизда ташкил қилинган 50 гектар боғнинг ташаббускори райком секретари бўлди.

Илгари областнинг илғор райони ҳисобланган Балиқчи 1962 йилга келиб анча оқсаб қолган эди. Ўша йили райондаги 17 хўжаликдан фақат «Пахтакор» колхозигина пахта тайёрлаш планини бажарган эди. А. Тожибоевнинг Марказий Фарғона ерларида орттирган тажрибалари бу ерда ҳам қўл келди. Қолоқ колхозларни синчиклаб ўрганди. Мана 4 йилдан буён районда пахта тайёрлаш плани муддатидан илгари орттириб бажарилади. Ҳосилдорлик 6-7 центнердан ошди.

Ўтган йил Балиқчи район пахтакорлари учун жуда оғир келди. Дўл-сел ёққани етмагандек, Норин ва Қорадарё бениҳоя тошиб, экинларни пайҳон қилди.

— Шундай оғир пайтларда коммунистларга ва халқимизга мурожаат қилдик, — дейди секретарь. — Рўй берган оғир аҳвол колхоз партия ташкилотларида кенг муҳокама қилинди, пахта етиштиришни ошириш тадбирлари ишлаб чиқилди. Тошқиндан келган зарарни тугатиш юзасидан партия ва ҳукуматимизнинг берган жуда катта ёрдамлари халқимиз онгига чуқур сингдирилди. Жуда кўп коммунистлар пахта етиштириш юзасидан қўшимча мажбуриятлар олдилар ва меҳнат вахтасида туриб ишладилар. Улардан бири «Правда» колхозининг 12-бригада бошлиғи коммунист Сайдаҳмад Ҳасановдир. У пландан ташқари 156 тонна пахта бериб, тошқиндан зарар кўрган 2 бригаданинг беролмаган пахтасини қоплади.

— Ҳамма гап ернинг тилини ва одамларнинг дилини билишда, — дейди Абдурашид Тожибоев, — мен сизга бир мисол айтай. Куйбишев номли колхоз қолоқ хўжалик эди. Колхозни қолоқликдан чиқариш тўғрисида шу хўжаликнинг катта-кичиклари билан анча суҳбатлашдик. Ҳамма колхоз раиси ўртоқ Каримовнинг хўжаликка юзаки раҳбарлик қилишидан ва ташкилотчилик ўрнига мажлисбозлик қилавериб ҳаммани зериктирганидан нолиди. Шундан кейин унинг ўрнига агроном ўртоқ Сайфиддинов сайланди. Натижада колхоз икки йил ичида қаддини кўтариб олди. Ҳозир у илғор хўжаликлардан биридир. Охунбобоев номли ва Ленин номли қолоқ хўжаликлар ҳам Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулҳамид Маламинов ва Акбархўжа Тошмирзаев каби ишчан қишлоқ хўжалик мутахассислари билан мустаҳкамланди. Республикада хизмат кўрсатган пахтакор Маматқул ака Тожибоев менинг энг яқин, энг яхши маслаҳатгўйларимдан. У «Пахтакор» колхозида 30 йилдан бери бригадага бошчилик қилмоқда. Маматқул ака деҳқончилик қилаётган ерларда илгари «Майда миллат» колхози жойлашган бўлиб, фақат 67 тонна пахта етиштирилар эди. Ўтган йили Маматқул ака бригадасининг бир ўзи 170 гектар ердан 613 тонна пахта топширди. Ўзингиз ўйлаб кўринг, шундай одамлардан ўрганмай ва уларнинг меҳнатини қадрламай бўладими, ахир?

Район партия комитети кишиларнинг турмушини янада яхшилашга ва маданий-қурилиш ишларига ҳам катта эътибор бермоқда. Кейинги тўрт йил ичида колхозчилар учун мингдан ортиқ уй-жой, бешта ҳаммом, 26 магазин, икки ўрта мактаб, 51 дала шийпони, 8 болалар боғчаси қурилди. 100 километрдан ортиқроқ йўлга асфальт ётқизилди, беш колхоз водопроводлаштирилди. 1966 йилда барча колхозлар доимий электр энергияси билан таъминланди. Балиқчи ва Чинобод посёлкаларининг қиёфаси тубдан ўзгармоқда. Эски Балиқчидан асар ҳам қолмади. Район марказида ўн йиллик ўрта мактаб, 170 ўринли болалар боғчаси, 500 ўринли кинотеатр, 2 минг квадрат метр уй-жой қурилди.

Район меҳнаткашлари Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олишга астойдил бел боғлаганлар. Бу йил давлатга 51 минг тонна пахта, 1940 тонна сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берилади.

Сўзи билан иши бир район пахтакорлари шу кунларда сайлов олди вахтасида туриб, кўклам дала ишларига пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Шўр ерларни ювиш плани 128 процент бажарилди. Ариқ, зовурларни тозалаш, далага гўнг чиқариш, минерал ўғитларни ташиб олиш, техникани ремонт қилиш ишлари ҳам тугалланди.

Абдурашид Тожибоев ҳар бир соҳада ҳам тиниб-тинчимайдиган ходимдир. У агроном. Ўз билимини ошириш устида тинмай ишламоқда. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Олий партия мактабини сиртдан тугатди. Ҳозир Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик министрлиги экономика институтининг аспирантидир. «Пахтакор колхозларда меҳнат унумдорлигини ошириш йўллари тўғрисида» кандидатлик диссертациясини ёқлашга тайёрланмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз Абдурашид Тожибоевнинг хизматларига юқори баҳо бериб, уни Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари ва учта медаль билан мукофотлади.

Балиқчи район меҳнаткашлари А. Тожибоевнинг жонкуяр раҳбар ва ташкилотчи партия ходими сифатида ҳурмат қиладилар. У Ўзбекистон ССР Олий Советига сайлов ўтказувчи 124-Эски Ҳаққулобод сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб рўйхатга олинди. Бу эса район меҳнаткашларининг унга бўлган ишончларининг ёрқин ифодасидир.

И. УСМОНОВ.

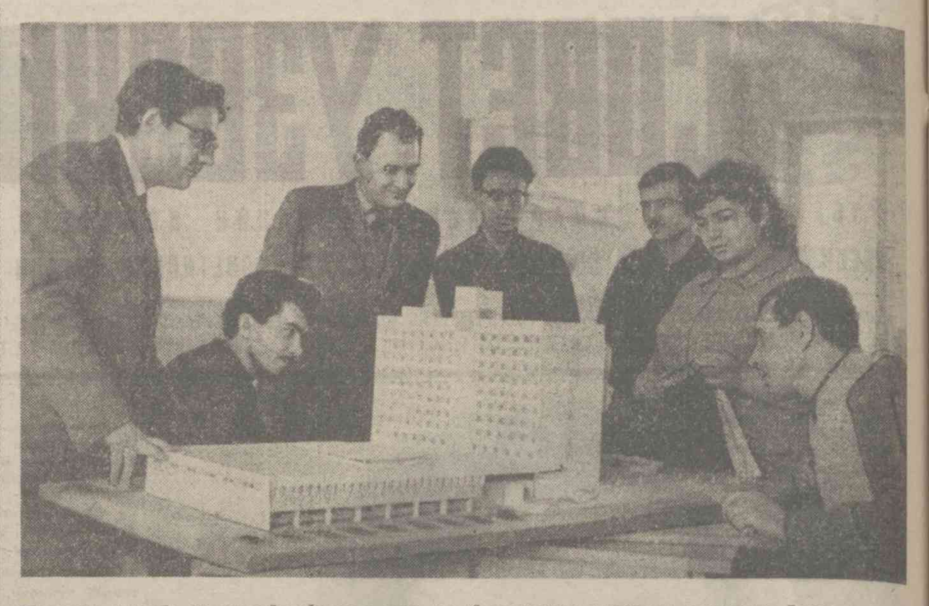

Тошкент тажриба ва типовой лойиҳалар зона илмий текшириш институти коллективи Бухорода қуриладиган 11 қаватли меҳмонхона биноси лойиҳасини тузиб бўлди. Суратда: Бухоро меҳмонхонаси лойиҳасининг муаллифлари (чапдан) С. Розенблюм, А. Никифоров, М. Мацневич, Ж. Ирманов, Я. Тайганидис, О. Ойдинова ва И. Абдулов ўртоқлар тайёр лойиҳани кўздан кечиришмоқда.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

АХЛОҚ, ОДОБ МАВЗУИДА

САХОВАТ

Улуғ Алишер Навоийнинг ҳайратга соладиган фазлу камоли, талантининг қудрати, мушоҳадасининг кучи халққа, ҳаётга бўлган муҳаббатининг натижасидир.

Унинг билими сўз жавоҳирларига тўла бир денгиздирки, ҳар ким муҳаббат, сидқидиллик билан бу денгизга ғаввос бўлиб шўнғиса, дур-гавҳар чангаллаб чиқади. Бу денгиз мавжларида сузса, ҳар мавжида тарихий курашларга, мардликларга тўла халқнинг адолат ва ҳақиқатга бўлган эҳтиромини, озодликка талпинишини, яхши келажакка бўлган ишонч шуъласини кўради.

Халқпарвар шоир тўғрилик, дўстлик, вафодорлик, ҳиммат, саховат, мурувват, шафқат каби фазилатларни ҳамма асарларида улуғлаб таърифласа, халқнинг маънавий покизалигига доғ туширадиган тама, ҳасад, икки юзламалик, мунофиқлик каби иллатларни фош этади.

Турмушни, одамларни таниш ва тарбиялаш учун муҳим бўлган, умуман одам учун қизиқ бўлган масалани тасвирлашда унинг таъсирли ва табиий бўлиши учун ҳаёт, табиат ҳодисаларига боғлайди.

Жумладан, жамиятда одамнинг қадр-қиммати, иззат-ҳурмати пул, мол билан эмаслигини, маънавий бойлик афзаллигини, суратдаги чиройдан, сийратдаги гўзаллик устун туришини тушунтиришда турмушдан мисоллар келтиради. Яна: ёрсиз-дўстсиз ёлғизликнинг ёмон, қийинлиги, ёрни ва ёрдаги вафони таърифлайди:

Бас кишига умр хуши ёр эмиш,
Умр деган ёри вафодор эмиш.

Одам учун ёр-дўст кўнгил хушлиги экан, ёрбўлса-ю, унда вафо бўлмаса, уни зиёсиз шам, дурсиз садафга ўхшатиб, бу фикрларни ҳамма достондаги образларда ривожлантириб, тасдиқлайди. Дўстлик ва ҳурматдан туғилган муҳаббат олови турмуш шиддатларининг селида ўчмайди, аксинча алангаланади.

Вафо ҳар икки томондан бўлса, бунинг сифати дунёга сиғмайди:

Айласалар икки тарафдин вафо
Етгай алар жонига анча сафо.
Ким сифати сиғмағай аврақ аро,
Демайин авроқни афоқ аро.

Шоир ўзи яшаб турган замонда вафо йўқолиб кетганидан афсусланади. Агар учраб қолса жон, жаҳонни беришга тайёр эканини ифодалайди. Ёлғиз киши даврда хурсандлик кўрмайди. Ёлғиз ёнган ёғоч тутайди, холос.

Инсонпарвар Навоий тўғрилик, ростгўйлик фазилати саодатга олиб боришини айтиб, ҳар ким ўзи ҳам, сўзи ҳам тўғри бўлса чархнинг (дунёнинг) эгрилигини ўйламайди. Йўл қанча тўғри бўлса, йўлчига мақсад яқин бўлади дейди.

Тўғри юрган, рост сўзлаган кишининг пушаймони бўлмайди, уятга қолмайди. Тўғри одамнинг назари ҳам тўғри бўлади.

Сарв дарахти тўғри бўлгани учун ҳазон офатини кўрмайди. Шаъм хурсанд: куйса ҳамки бошдан оёғи нур. Эгри учиб парвона охири бориб ёнади. Эгри юрган чақин (яшин) бориб ерга киради.

Мана шундай ҳиммат, саховатнинг таъриф, тавсифини келтириб тама, бахиллик одамни тубанга тортишини, хор қилишини ажойиб тасвир этади шоир.

Ҳиммат эгалари дарёдай саховатли бўладилар. Сендаги саховат бу дурибебаҳо, аммо бу қимматбаҳо дурни хор қилма. Сахийликнинг сифати таърифдан ташқари бўлса ҳам, ақл эгалари исрофни бахиллик билан тенг кўрадилар.

Қаттиқ шамол келиб лола, гулларни совуриб юборса буни сахийлик, эҳсон деб бўладими? Баъзилар борки, кўзлаган нарсасини ундириш учун, ўзини яхши кўрсатиш учун, шуҳрат қозониш учун сахийлик қилган бўлади:

Елр анча суфраки, ул оч эмас,
Берур анга тўнки, яланғоч эмас.
От анга тортарки, юз йилқиси бор.
Сим анга берурки юз илгиси бор.

Тама билан қилинган бундай «сахий»ликни, қуёшга мадад бераман деб кундузи шам ёққанга ўхшатади. Нонни орзу қилган эл юзта бўлса ҳам луқма торттирмайдиганларни тоққа ёғиб, қуриган боққа ёғмаган булутга; чўлга ёғмай, дарёга ёққан ёмғурга ўхшатади. Яна баъзилар таматир бўлади, кишиларни алдаб, далиллар келтириб ҳам олади. Уларнинг кўплари бермоқ учун оладилар.

Бергали олмоқ ишидан бўл йироқ,
Бермак учун олмаганинг яхшироқ.

Бировдан бир нарса тама қилмасликнинг ўзи биринчи саховат.

Саховат эгалари ёмон аҳволга тушганларида ҳам ҳеч кимдан молу мансаб тама қилмайдилар.

Они сахий англағил, эй хурманд,
Ким они давлат қилибон сарбаланд.
Холи агар яхши дурур, гар табоҳ,
Кимсадан этмас тамаъи молу жоҳ.

Саховатли киши керак жойга сарф этади. Иложи борича қўли қисқаларни хурсанд қила олади. Захм кўрса малҳамини аямайди, аммо дарёга етса томчи тиламайди.

Дунёнинг барча неъматлари менга бўлсин деган, қанча молу дунё муяссар бўлса ҳам кўзи тўймайдиганлар ҳақида:

Орзу айлаб неча кон нақдини,
Тарк этасан жавҳари жон нақдини.

Нақд хазина топишни орзу қилиб, қимматбаҳо умрни қўлдан бой бериб қўясан, жонинг учун борингни ўз ўрнига сочсангчи, деб бахиллик энг ёмон хусусият эканини айтади.

Кичикларнинг бахт-саодатга эришмоғи учун, катталарнинг иззат-ҳурматли бўлиши учун одоб керак. Кимки ҳаёли, иболи, тавозели (ўз ҳаддини билиши, катталар олдида ўзини камтар тутиши) бўлса раҳмат ёмғиридан сероб бўлади.

Ҳаё шундай ёғинки, бир қатраси тупроқни кимё қилади. Адабсиз киши ҳеч қачон азиз, қадрли бўлмайди.

Одобнинг шарт ва кўриниши кўп. Биринчи одоб тилни сақлашдир. Уй-андиша билан гапириш маъқул. Чунки бир сўз билан неча балолар даф бўлади.

Ўта ўзга зеб бериш ҳам одобдан эмас. Ҳақорат қилиш одобсизлик бўлганидай ортиқча мақташ ҳам одобдан ташқаридир.

Болага кичикликдан тарбия бериш керак. Боғбон дарахтини қанча парвариш қилса дарахт унга шунча кўп мева беради.

Кичикликдан болани халққа фойдали киши бўлиб камол топиши учун диққат эътибор билан тарбия қилмоқ керак. Халққа фойда етказса, бу фойда кўпроқ ўзиники эканини, бировга зарар келтирса ўзига зарар келтиришини табиатига сингдириш учун дўстлик руҳида тарбиялаш лозим.

М. АЛАВИЯ,
Филология фанлари кандидати, «Совет Ўзбекистони» ахлоқ, одоб кенгашининг аъзоси.

МЕҲНАТДА ЧИНИҚҚАН АЁЛ

Уттиз бир баҳорга қадам қўйган Бибигул Тожбенова меҳнат фаолиятини жонажон қишлоғидаги Ленин номли колхозда бошлади. Тўлиқсиз ўрта мактабни битиргач, ота-онаси каби пахтакорлик касбини эгалламоқчи бўлди.

Бибигул Тожбенова дастлабки йиллари анча-мунча қийналди, кейинчалик ишнинг кўзини билиб олгач, изга тушиб кетди. Меҳнатда чиниқди, ўсди. Бибигул ишлаётган колхоз 1957 йили йириклашган «Кенес» совхозига айлантирилди ва ўша йили уни Ленин участкасига звено бошлиғи этиб тайинлашди.

Хўжалик маъмурияти билан партия ташкилотининг ишончи тўла оқланди. Бибигул дастлабки йили 15 гектар ерга пахта экиб, пландаги 13 центнер ўрнига 21 центнердан ҳосил кўтарди. Ўзи йиғимтерим пайтида четда қараб турмади, белига этак тутиб ўн тонна «оқ олтин» терди. Пахтанинг ҳар бир тоннасининг таннархи анча арзонга тушди. Келгуси йили эришилган муваффақиятни мустаҳкамлаш йили бўлди. Пахта майдони беш гектарга кенгайтирилди ва ҳосилдорлик 8 центнер оширилди. Ўзи эса эл хирмонига 13 тонна пахта териб тўкди.

Ўтган йили звено аъзолари мавжуд экин майдонини кенгайтирмаган ҳолда ҳосилдорликни ошириш йўлларини қидирдилар, агротехниканинг барча методларини ишга солдилар. Чигит яхши ишланган ерларга қадалди. Булар, табиий, ўз самарасини берди. Пландаги 14,2 центнер ўрнига ҳар гектар ердан олинган ҳосил 32 центнерга етди. Йиғим-теримда Бибигул кўп минг килограммчилар қаторига биринчи бўлиб қўшилди ва 12,5 тонна «оқ олтин» териб, Кенес районига донг таратди. Дастлабки йиллари етиштирилган ҳосилдорлик звено аъзосининг ҳар бирига 9 тоннадан тўғри келган бўлса, ўтган йили ўн бир ярим тоннаданга тўғри келди. Звено аъзолари юбилей йилида меҳнатда эришган муваффақиятларини янада мустаҳкамлаш учун ўз зиммаларига юксак мажбурият олдилар.

Бибигул меҳнатдагина эмас балки, актив жамоатчи сифатида ҳам танилган. «Кенес» совхозининг ишчилари ўзининг ташкилотчилиги, меҳнатсеварлиги, кишиларга ғамхўрлиги билан танилган оддий қорақалпоқ қизи — Бибигул Тожбеновага ишонч билдиришиб, уни 458-Кенес сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар. 12 март—сайловлар куни Бибигулнинг ҳамқишлоқлари ўзларининг ажойиб фарзандлари учун зўр қувонч билан овоз берадилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
Т. УНАБОЕВ.

САЙЛОВЧИЛАР НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШМОҚДА

Қорақалпоғистонда 433-Амударё сайлов округининг меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод, Амударё районидаги Н. К. Крупская номли колхоз раиси **Ойим Камолова** билан учрашдилар.

Ишончли вакил — «Манғит» совхози партия комитетининг секретари Қўчқор Файзуллаев номзоднинг меҳнат ва ижтимоий фаолияти тўғрисида батафсил гапириб берди. О. Камолова — уста пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонидир. У, Қорақалпоғистонда биринчи бўлиб Турсуной Охунованинг ташаббусига қўшилиб, «зангори кема» капитани бўлиб олди. Бу ташаббусга қўшилиб юзлаб хотин-қизлар унга эргашдилар. Коммунист О. Камолова колхозга бош бўлгач, уни қолоқликдан илғорликка чиқариш учун кўп ишлар қилди. Ўтган мавсумда пахта тайёрлаш плани 138 процент бажарилди, ҳосилнинг катта қисми машиналар билан териб олинди.

Сайлов олди йиғилишида сўзга чиққан сайловчилар ўртоқ Камолованинг республика Олий Совети депутати ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси бўлиб катта жамоат ишини бажараётганлигини айтиб, муносиб номзод учун ёппасига овоз беришга чақирдилар.

Ойим Камолова ўз сўзида йиғилганларнинг юксак ишончларини оқлажагига сўз берди.

Хўжайли районидаги «Коммунизм» колхози клубида сайловчиларнинг 454-Охунбобоев сайлов округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод, Хўжайли район партия комитетининг биринчи секретари **Довушмар Ожраев** билан учрашувлари бўлиб ўтди.

Нукусдаги 431-Ленин округининг сайловчилари депутатликка номзод, «Правда» газетасининг 50 йиллиги номидаги полиграфия комбинатининг ишчиси **Сапаргул Неъматуллаева** билан учрашдилар.

Тошкент 38-Волгоград сайлов округи сайловчиларининг республика Олий Совети депутатлигига номзод, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Иван Витальевич Марцинюк** билан учрашувлари бўлиб ўтди. 22-Марказий округ сайловчилари республика Олий Совети депутатлигига номзод, Киров район партия комитетининг биринчи секретари **Шоира Аҳмадалиева** билан учрашдилар. 40-Қатортол сайлов округида Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод **Гавҳар Қодировна Ҳайдарова** билан учрашишга бағишланган сайлов олди йиғилиши бўлди.

80-Янгибозор округининг юзлаб сайловчилари депутатликка кўрсатилган номзод — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари **Сарвар Азимов** билан учрашдилар.

150-Сардоба округининг сайловчилари республика Олий Совети депутатлигига номзод, Наманагандаги йирик панелли уйсозлик заводининг кранчиси **Валентина Михайловна Григорьева** билан учрашдилар.

Урганчдаги В. И. Ленин номидаги тикувчилик фабрикасининг клубида сайловчилар 408-Ленинград округидан Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод, 167-қурилиш трести 1-қурилиш бошқармаси комплекс бригадасининг раҳбари **Салимбой Ниёзматов** билан учрашдилар.

С О В Ғ А

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини меҳнатда ажойиб туҳфалар билан кутиб олиш учун курашаётган Оржоникидзе районидаги «Қизил ту» колхозининг чорвадорлари биринчи квартал сут топшириш планини ортиғи билан бажардилар. Давлатга 45 тонна ўрнига 47,6 тонна сут сотилди. Топширилган сутнинг ёғлилиги 4,2 процентни ташкил этди.

Сут-товар фермасининг аҳил коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, квартал охиригача яна 20-25 тонна сут сотиш мажбуриятини олдилар.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИ»

Журналнинг февраль сони «Шонли юбилейни муносиб кутиб олайлик» сарлавҳали бош мақола билан очилади. «Идеология иши ва ҳаёт» бўлимида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Р. Нишоновнинг «Коммунизм учун курашнинг муҳим фронти», Ўзбекистон ССР Ҳарбий комиссарлиги сиёсий бўлимининг бошлиғи И. Кургузовнинг «Ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга кун сайин эътибор берайлик», Х. Аслиддинованинг «Меҳнаткашларни маданий ва эстетик тарбиялаш ўчоғи» сарлавҳали мақолалари босилган.

«Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан» рубрикаси остида Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси М. Холовнинг «Социалистик Тожикистон», тарих фанлари кандидати А. Водолазскийнинг «Марксчи-ленинчи партия вужудга келиши ва ривожланишининг асосий қонуниятлари», тарих фанлари кандидати Ч. Абутолиповнинг «Қардошларча ҳамкорлик йўли», тарих фанлари кандидати К. Зайнулиннинг «Февраль революциясининг ғалабаси» сарлавҳали мақолаларини ўқиш мумкин.

Журналнинг «Марксизм-ленинизм асослари мактабларининг пропагандистлари ва тингловчиларига ёрдам» бўлимида КПСС тарихи, сиёсий иқтисод, фалсафа курсларига доир методик маслаҳатлар берилган.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

ТАШАББУС ҚАНОТ ЁЗМОҚДА

Шеробод районидаги «Советобод» совхозининг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шоймардон Қудратовнинг юксак ватанпарварлик туйғуси билан суғорилган очиқ хати қишлоқ меҳнаткашларининг қалбидан чуқур жой олди, уларни коммунизм ноз-неъматларини кўпайтириш учун умумхалқ курашига отлантирди.

«ЛЕНИН ЙЎЛИ»

— Шоймардоннинг очиқ хатини ўқигач, бригадамизда қилинган ишларни, босиб ўтилган йўл ва галдаги режаларни бирма-бир кўз ўнгимдан ўтказдим. Шоймардон ҳақиқатан ҳам дилимиздаги гапни, айни муддаони ўртага ташлаган, — деб ёзади Каттақўрғон районидаги Карл Маркс номли колхознинг «Янгиобод» участкаси бошлиғи Сулаймон Иброҳимов **«Деҳқоннинг марди ер очар»** сарлавҳали мақоласида. — Ерларимиз Зарафшон дарёси соҳилларида жойлашган. Бир томон қўриққа туташган. Ҳар йили оз-оз ерни ўзлаштира бориб, экин майдонини 170 гектарга етказдик. Ҳосилдорлик 35 центнерга етди. Участканинг номини Янгиобод деб атадик. Юбилей йилида ҳосилдорликни 40 центнерга етказишга аҳд қилдик.

Шоймардон Қудратовнинг очиқ хати ҳаммамизни янада унумли ишлашга руҳлантириб юборди. Теварак-атрофимиздаги бир қарич бўлса ҳам ўзлаштирилмай келаётган ерларни экин оборотига киритишни мўлжаллаб қўйдик. Қўриққа бошлаган ҳужумимиз сира тўхтамайди.

Шоймардон юрагида ўти бор кишиларни чўлда ишлашга даъват этиб, жуда тўғри қилган. Чўлни бўстонга айлантиришдан ҳам шарафли иш борми! Навқирон ўсмирлар, комсомол-ёшлар бахтли ёшлик завқини чўлда синаб кўриш тўғрисида ўйлаб кўрсалар ажойиб иш бўларди. Ҳалол ва фидокорона меҳнатгина кишига бахт-саодат келтиришини ҳеч қачон унутмайлик.

«КОММУНА»

Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхози комплекс механизациялашган бригадасининг бошлиғи Р. Сотиболдиев **«Янги ерлар — жасорат майдони»** сарлавҳали мақоласида совет кишиси қадам босган жойга қайноқ ҳаёт, нур, ҳузур келаётгани, унинг қадамидан гул-лола, дур-гавҳар унаётганини таъкидлайди.

— Бўлтур 70 гектар янги ернинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олган эдик, — деб ёзади ўртоқ Сотиболдиев. — Шоймардоннинг «Сен юбилейга нималарни армуғон этмоқчисан?» деган саволига: гектаридан олинадиган ҳосилни 35 центнердан оширамиз, деб жавоб берамиз. Бу йил экин майдонимизни яна 50 гектар кенгайтиришга аҳд қилдик. Юбилей йили хирмонини чўнг қилиш, таннархни кескин камайтириш, ҳамма майдонлардаги ҳосилни фақат терим машиналарида йиғиштириб олишни мўлжаллаб турибмиз.

«КОММУНИЗМ АЛАНГАСИ»

Қарши район газетаси Шоймардон Қудратовнинг даъвати чўлқуварларни янги меҳнат ғалабаларига, қўриқ ерларни ўзлаштиришга отлантираётгани ҳақида бир саҳифа материал берган. «Коммунизм» колхози раиси Э. Рўзиев, Энгельс номли колхознинг комплекс механизациялашган бригадаси бошлиғи Қ. Очилов, «Партия XX съезди» совхози бригадири В. Тўраев ўртоқларнинг қалб сўзлари билан битилган мақолаларда чўлда «оқ олтин» ундиришга бел боғлаган азаматларнинг шу кунги ишлари маълум қилинади.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

(Газетхонлар хатларидан)

Эл-юрт соғлигининг посбонлари, устоз мураббийлар, маданият ходимлари, илм «сир»ларини кунт билан эгаллаётган студентлар, ўқувчилар ҳақида ёзилган хатлар редакцияга ҳар куни келиб туради.

Муҳаммаджон Низомов ёшлигиданоқ врач бўлишни орзу қиларди. Орзуга етиш учун Тошкент медицина институтида ўқиди, уни тугатгач, ўз хоҳиши билан Андижон областига йўлланма олди. Мана 25 йилдирки у Ленин районидаги «Социализм» колхозининг медицина пунктида ишлайди. Бу давр ичида Низомов кўплаб беморларни ўлим чангалидан олиб қолди, уларга олам жамолини қайта кўрсатди.

Газетхон Т. Мамадалиев, А. Аҳмедовлар редакцияга юборган хатларида Ленин орденли жонкуяр шифокор М. Низомовга миннатдорчилик билдирганлар.

— Солижон ака Қодировни Андижон районидаги «Москва» колхозининг каттадан-кичиги танийди, ҳурмат қилади, — деб ёзади Т. Ҳатамов. Чунки у бир неча йиллардан бери колхоз медицина пунктининг мудири бўлиб ишлаб келяпти. Солижон беморларни фақат медицина пунктидагина қабул қилмайди, балки ҳовлима-ҳовли юриб, колхозчилар билан медицина темасида ҳар хил суҳбатлар ўтказади.

Тошкент шаҳар 1-юқумли касалликлар касалхонасида даволанган С. Зуфаров, Р. Аҳмедов, Л. Ортиқов, Б. Беккулов ва бошқаларнинг редакцияга юборган хатлари ҳам диққатга сазовордир. «Ҳурматли редакция! Биз юқумли касаллик билан касалхонада ётиб даволандик. Шифохонанинг аҳил коллективи, айниқса, врач Йўлдош Содиқов беморларни дори-дармон билан ҳам, хушмуомала, ширин сўзи билан ҳам даволар экан. Буни биз ҳар нафасда сезиб турдик. Газета орқали бизнинг миннатдорчилигимизни меҳрибон коллективга, палата врачи Йўлдош ака Содиқовга етказсангиз». Ана шундай миннатдорчилик хатини 1-шаҳар касалхонасининг нерв касалликлари бўлимида даволанаётган беморлар номидан Тошхўжаев, Григорьев, Қодиров, Абдушоҳидовлар ҳам ёзиб юборишган. Улар бўлим шифокорлари К. Н. Шабурова, Н. К. Лейбзон, Г. Фёдороваларга ташаккур билдирадилар.

Юрак сўзлари ёзилган бундай хатларни андижонлик Т. Аҳмадалиев, М. Мавлонов, самарқандлик Р. Бозоров, фарғоналик Ғ. Рўзибоев, бухоролик Ғ. Дадажонова ўртоқлар ҳам ёзиб юборишган.

Наманганлик Ж. Сайдаҳмедовнинг хати ҳам шифокорлар темасидадир. У шундай ёзади: «Аҳмаджон ўрта мактабни тугатиши билан ҳеч иккиланмай Тошкент Медицина институтига ўқишга кирди. Мақсади шифокор бўлиб, кишиларни дарддан халос этиш эди. Институтни аъло баҳолар билан тугатгач, уни даволаш факультетининг сил касаллигига қарши кураш кафедрасига ординатор қилиб олиб қолишди. Кундузлари клиникада тажриба ишлари олиб борса, тунлари киприк қоқмай медицинага оид адабиётларни мутолаа қилди. Кўп йиллик изланишларининг, ўтказилган тажрибаларнинг натижаси рўёбга чиқди — «Сил касаллигини хирургия йўли билан даволаш» деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлади. Мана бир неча йилдирки ёш олим Аҳмаджон Шаропов бутун билимни ва тажрибасини ишга солиб, «Пахталиккўл» меҳнат-даволаш санаторийсида беморларни дарддан халос этяпти. Касалхонада унинг Т. Аҳмедов, А. Ғаниев, К. Галяндина каби ўнлаб шогирдлари етишди.

Тошкентлик Э. Отабоев, Г. Боқиева, андижонлик У. Исматов, қашқадарёлик Б. Нуъмонов ўртоқлар ҳам ўз хатларида қалби жаҳон, қўли гул шифокорлар — Оққўрғон район Карл Маркс номли колхоз участка касалхонасининг врачи У. Бакиров, Ленин район касалхонасининг бош врачи С. Ғофурова, Шаҳрисабз шаҳар касалхонаси хирургия бўлимининг мудири С. Т. Кулиничлар ҳақида дил сўзларини ёзиб юборганлар.

Чорвадорлар учун қизғин дамлар бошланяпти. Ҳадемай қўзилатиш кампанияси авж олиб кетади. Бу мавсумга Ғузор районидаги «1 Май» колхозининг илғор чўпони Қоржов Худойқулов ҳам пухта ҳозирлик кўрмоқда. У ҳар юз совлиқдан 130 тадан қўзи олмоқчи. Суратда: ўртоқ Қ. Худойқулов қўй, қўзиларини ўтлатиб юрган пайт.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

ТУҲФАМИЗ

Мен туқувчиман. Касбим билан фахрланаман. Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига ҳамма корхоналарда ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида оширилган мажбуриятлар олиб ишлаётганлар сафи кенгайиб бормоқда. Мен ҳам ўзимни ўшалар сафида кўргим келади. Шунинг учун ҳам Ҳокимиятимиз барпо қилинганлигининг ярим асрлик туйигача йиллик планни бажаришга қарор қилдим.

Ҳозир ана шу аҳдимга яраша меҳнат қилмоқдаман. Илгари ҳам смена топшириқларини ортиғи билан бажарардим. Ҳозир ундан ҳам кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўляпман. Ўзимга бириктилган машинанинг юқори унум билан ишлашига эришиш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқдаман.

Корхонамиз тўқувчилари Иброҳимжон Усмонов, Содиқжон Турғунов бошлиқ цех коллективларига ҳавас қилишади. Улар ҳам юбилей олди мусобақасида пешқадамлик қилишмоқда. Юбилей тантаналари бошлангунча «Юбилей», «Гулбаҳор» деб номланувчи янги хил атласлар ишлаб чиқаришни ўзлаштирмоқчимиз. «Регистон» нусхали дастурхонлар тўқишни йўлга қўйиб юбордик. Шойи газламаларни кўплаб тўқиб чиқаришда Азиза Қаюмова, Боқижон Маҳкамов, Аҳмаджон Акромов, Муҳаррам Икромхўжаевалар бошқаларга ибрат бўлишяпти.

Юсуф АКБАРОВ,
Наманган шойи тўқиш фабрикасининг тўқувчиси.

МУТАХАССИС МУЛОҲАЗАЛАРИ

ҚИШЛОҚҚА ҚАНДАЙ УСТАХОНАЛАР КЕРАК?

Кўпгина техника ихлосмандлари қишлоқ хўжалик машиналаридан оқилона фойдаланиб, уларнинг тўхтовсиз ишлашини таъминламоқдалар.

Кейинги уч йил ичида «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси кучи билан янги завод ва устахоналар қуришда, эскиларини реконструкция қилиш ва ихтисослаштириш соҳасида анча ишлар амалга оширилди. Ремонт ишларини ташкил этишнинг янги индустриал методи жорий этилди, илғор технология жараёнларидан самарали фойдаланилмоқда. Республика «Узсельхозтехника» системасида 12 та ремонт заводлари ва 4 та ихтисослаштирилган устахоналар мавжуддирки, улар техника ремонтини тез ва соз ўтказишда анча дуруст иш олиб боришяпти. Бундан ташқари ҳар бир районда ремонт устахоналари ишлаб турибди. 126 та ремонт корхонасидан 90 таси реконструкция қилинган. 50 та корхонада машиналарни ремонт қилишнинг поток методи ўзлаштирилган.

Шуни айтиш кераки, кўпгина ремонт корхоналари ўтган йили двигателларнинг гарантияли ремонт муддатларини 1500 соатгача узайтиришга муваффақ бўлдилар. «Узсельхозтехника» ремонт базаси янгидан ташкил этилди, деса бўлади. Бироқ бундан колхозлар ўз ремонт базаларидан воз кечишлари керак деган маъно англашилмайди. Аксинча ҳар бир колхозда ўз устахонасига эга бўлган техника хизмати кўрсатиш пункти ташкил этилиши зарур. Колхоз устахоналарида тракторлар техника қаровидан ўтказилиб туриши, чигит экадиган, пахта терадиган, ғўза қатор ораларини культивация қиладиган техника, чорвачилик фермалари учун турли механизмлар ремонтга келиб туриши ва шу ерда созланиши лозим.

Республикамизда мингдан ортиқроқ колхоз бор. Афсуски, бор-йўғи 60 та колхоз ўз ремонт устахоналарига эга. 140 колхоз техника хизмати кўрсатиш бўйича пунктлар ташкил этган, бу пунктлар ихтиёрига устахоналар, машиналарни ювадиган постлар, омборлар, қишлоқ хўжалик машиналарини регулировка қиладиган майдончалар, айвонлар берилган. Бироқ, ана шу пунктлардан учдан бир қисмигина зарур дастгоҳ ва бошқа ускуналар билан таъмин этилган.

Колхозлар бадавлат бўлиб бораётган ҳозирги даврда ҳар бир хўжалик ўз устахонасига эга бўлишини ҳаёт тақозо этмоқда. Шу беш йилликда республикамиз колхозларида 850 дан зиёдроқ ремонт устахоналари, техникани сақлаш учун жуда кўп айвонлар ва майдончалар қурилиши кўзда тутилмоқда.

Колхозларда ташкил этилиши лозим бўлган стационар пунктларнинг асбоб-ускуналар билан таъминланиши машиналар ремонтини механизациялаш учун қулайлик туғдиради, бинобарин, техника қаровини ўтказиш ишлари анча енгиллашади.

Ўз устахоналарига эга бўлган колхоз стационар пунктлари қандай бўлиши керак?

Ўзбекистонда техника хизмати кўрсатиш пунктлари — устахоналарни қуриш «Узгипросельстрой» институти лойиҳаси асосида амалга оширилиши тавсия этилган. Ана шу стационар пунктлар Андижон ва Самарқанд областларидаги кўпгина колхоз ҳамда совхозларда барпо этилган.

Қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилувчи стационар пунктлар қуриш юзасидан бошқа илмий тадқиқот институтлари томонидан ҳам тузилган лойиҳалар бор. Типовой лойиҳалаш Марказий институти, машина трактор паркидан фойдаланиш ва ремонт қилиш бўйича Бутуниттифоқ илмий тадқиқот технология институти ҳам ўз лойиҳаларини тақдим этишган. Бу лойиҳалар орасида 100 тракторга эга бўлган машина-трактор паркига хизмат кўрсатиш ва ундаги техникани жорий ремонт қилиб туриш юзасидан тузилган лойиҳа анча диққатга сазовор. Айни вақтда 50-60 тракторга, 50 та автомашина ва бошқа техникага хизмат кўрсатувчи ремонт устахоналари қуриш бўйича тақдим этилган лойиҳалар ҳам мавжуддир.

Бироқ, ана шу лойиҳаларнинг ҳаммаси РСФСР, Украина, Белоруссия республикалари шароитига мослаштирилган. Ўрта Осиё республикалари шароитига бундай лойиҳалар тўғри келмайди. Ўз-ўзидан маълумки, стационар пунктларнинг типовой лойиҳаси маҳаллий шароитни тўла ҳисобга олган ҳолда тузилиши лозим.

Шунга қарамасдан «Узгипросельстрой» институти пахтакор колхозлар учун ўз устахоналарига эга бўлган стационар пунктларнинг типовой лойиҳасини ҳалигача ишлаб чиқишга журъат этолмай турибди. Оқибатда колхозлар эски лойиҳаларга асосланиб устахоналар қуришяпти.

«Узгипросельстрой» институти техника хизмати кўрсатувчи типовой стационар пунктлар қурилиши учун зарур бўлган лойиҳа ҳужжатларини мумкин қадар тезроқ ишлаб чиқиши зарур.

«Узсельхозтехника»нинг барча бўлим ва бирлашмалари стационар пунктларни зарур станоклар ҳамда технологик ускуналар билан таъминлашга ёрдам беришлари лозим. Бу пунктлар «Узсельхозтехника» органларининг ремонт базалари билан узвий боғланиб туришлари ва зарур ёрдамни ўз вақтида олиш имкониятига эга бўлишлари керак.

Техника ҳал қилувчи кучга айланиб кетаётган бизнинг шароитимизда ҳар бир колхозда стационар пунктлар бўлишига эришиш, уларни зарур запас қисмлар билан таъминлаб туриш керак.

Ю. НАУМОВ,
инженер-механик.

ДЕҲҚОН ҚАНОТИ

Учқўрғон районидаги Энгельс номли колхозда бултур 60 процент майдондаги пахта машина билан терилди. Теримда 18 та машина ишлади. Уларнинг ҳар бири мавсумда ўрта ҳисобда 72 тоннадан пахта терди. Жаббор Жўраев, Усмон Қорабоев, Абдуфаттоҳ Жалилов, Турсунбой Эргашев, Ҳайдар Акбаров, Темир Турғунов каби механик-ҳайдовчилар ўз машиналари бункерларидан 130-160 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар. Абдулла Умаров, Қамбарали Акрамов, Юсуфжон Деҳқонов, Адаш Абдуллаев, Бекмирза Бойматов ўртоқлар бошлиқ бригадалар пахтанинг 70-80 процентини машинада йиғиштириб олишди. Бу бригадалар ҳар гектар ердан 33-36 центнер ҳосил кўтардилар.

Машинада терилган пахта қўлда терилганга қараганда қарийб 3 баравар арзонга тушди. Яъни машина билан бир центнер пахта теришга 1.5 сўм сарфланганн ҳолда, шунча пахта қўлда терилганда деярли 5 сўм харажат қилинди. Пахтани машина билан териш ҳисобига 25 минг сўмдан ортиқ маблағ иқтисод қилинди.

Шундай қилиб, колхоз ўтган йили ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарди. Йиғим-терим ишлари бир ярим ойда тугалланиб, декабрнинг бошидаёқ ерлар шудгорлаб қўйилди. Ер одатдагидек 30-32 сантиметр чуқурликда ҳайдалиб, ҳар гектарга 4.5 тоннадан гўнг, 350 килограммдан суперфосфат солинди.

Хўш, хўжалик иқтисодий юксалиш йўлига қандай қилиб чиқиб олди?

Энгельс номли колхоз узоқ йиллардан буён қолоқ хўжалик эди. Асосий ишлар қўлда бажариларди. Оқибатда ҳосил кам, таннарх қимматга тушарди. Табиийки, бундан колхозчиларнинг ва колхознинг моддий манфаатдорлиги кам эди.

Ниҳоят, бундан уч йил муқаддам район партия комитети хўжаликдаги камчиликларни чуқур таҳлил қилиб, қўшни «Ўзбекистон» колхози партия комитетининг секретари Олимжон Сиддиқовни раисликка тавсия этди. Янги раис қийинчиликлардан чўчимади. У мутахассислар ва актив колхозчилар билан биргаликда хўжалик шароитини, унинг имкониятларини пухта ўрганиб чиқди. Қолоқликнинг асосий сабаби — техника етишмаслигида, қўл кучининг камлигида эди. Давлат маълум муддатга кредит берди, зарур техника сотиб олинди.

Ишлаб чиқариш участкалари малакали кадрлар билан мустаҳкамланди. Асосий ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаштиришга кенг имконият яратилди. Айниқса бу соҳада колхоз партия комитетининг секретари Жўрабой Маҳмудов ҳам катта куч сарфлади. У техника ва илғор агротехниканинг омилкор мутахассисидир. Унинг бошчилигида колхоз коммунистлари теримни машиналаштиришнинг ташаббускорлари бўлдилар.

Коммунистлардан Бекмирза Бойматов комплекс механизациялашган бригадага бошчилик қилди. Унинг ўзи тажрибали механик-ҳайдовчидир. Ўтган йилги мавсумда бу бригада ҳосилнинг қарийб ҳаммасини машиналар билан терди. Бригадирнинг ўзи 110 тонна пахта териб, планини бир ҳафтада бажарди.

— Бошда жуда қийналдик, — дейди раис ўша вақтни эслаб. — Энг зарур ишларни қилишга ҳам маблағ етишмасди. Хўжаликка яна кўпгина техника, минерал ўғитлар, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари керак эди. Шунингдек, ерларни асосли текислаш ва катта майдонларни хароб қилаётган захни қочириш, зовур ва коллекторлар қазишга анча маблағ кетарди. Бизда кичик-кичик, лахтак ерлар кўп. Буларни яхлитлаштириш, дарахтларни кўчириб, тартибли қилиб ўтказиш талаб этиларди. Шунингдек, уруғнинг ерга мос келадиган навини экиш лозим эди. Бу тадбирларни мутахассислар, механизаторлар ва барча колхозчиларнинг кучига суяниб амалга оширдик. Биринчи галда чопиқ тракторлари, терим машиналари сотиб олинди, эски зовурлар тозаланди, янги сув шохобчалари қазилди.

Илғор агротехника эришилган муваффақиятларнинг асосий гарови бўлди. Ерлар ҳар йили яхшилаб текисланди, юмшатилди, чигит 60×60 ва 60×50 сантиметр схемалари асосида экилди. Озиқлантириш, суғориш ва культивация қилиш каби агротехника тадбирлари бир-бирига боғлаб ўз вақтида ўтказилди. Буларнинг ҳаммаси ўз самарасини кўрсатди. Колхоз қолоқликдан қутулди. Ўтган йили эса илғорлар даражасига кўтарилиб олди.

Азамат колхозчилар юбилей йилида ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун барча механизмлардан тағин ҳам самарали фойдаланаётирлар. Колхоз янги типдаги машина-трактор паркига эга. Унда ремонт устахонаси, турли хил станоклар бўлиб, ремонт ишлари шу ернинг ўзида бажарилади. Колхозда малакали тракторчилар тайёрлашга катта эътибор берилади. «Узсельхозтехника» район бирлашмаси ёрдамида қисқа муддатли курс очилиб, унда кўплаб колхозчи ёшлар ўқитилмоқда, механизаторларнинг малакаси оширилмоқда. Техника ремонти тугалланган. Янги беш йилликнинг иккинчи йилида колхоз пахтакорлари ҳар гектар ердан 32 центнердан пахта етиштириш, ҳосилнинг камида 70 процентини машиналар билан териш тадбирларини кўрмоқдалар.

Ҳа, техника Энгельс номли колхоз деҳқонларининг қаноти бўлиб қолмоқда.

С. ЖЎРАЕВ,
Андижон области.

ПИРИ-БАДАВЛАТ ОИЛА

Қизилчаликлар Абдумурод отани «пири-бадавлат бобо» дейишади. Бобогина эмас, унинг оила аъзолари ҳам пири-бадавлат. Уч кам тўқсон баҳорни кўрган бобонинг ўттиздан зиёд ўғил-қиз, невара-чевараси бор. Отанинг оиласи — чорвадорлар оиласидир. «Қўй келади қўзи билан, бир-бирининг изи билан» деганларидек, фарзандларининг ҳаммаси ота изидан бориб, чорвадорлик касбини эгаллади. Унинг беш ўғли чўпон, тўрт келини сигир соғувчи. Ўзгалари ҳам чорвадор.

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш, чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдаги жуда катта хизматлари учун бобо қўша-қўша орден ва медаллар билан мукофотланди. Катта ўғли Мамат Абдумуродовга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Яқинда ана шу нуроний бобо билан учрашдик. У эндигина кенжатойи Тиловнинг отаридан қайтган экан.

— Чўпон таёқни отам раҳматликдан олган эдим, — деди бобо мағрур оҳангда. — етмиш йил елкамда кўтариб, гард юқтирмай катта ўғлим Маматжонга топширдим. Қўй-қўзилар кетидан эргиб Отқамар, Қорлочин, Хўжанна, Қизилча яйловларини кезиб чиқдим, Қорақум, Қизилқум яйловларигача бориб қайтдим. Қиш изғирини, ёз жазирамаси — қўйингчи, бир чўпон бошдан кечириши муқаррар бўлган қийинчиликларнинг ҳаммасига дуч келдим. Аммо олдинга боссам босдимки, орқага қайтмадим. Ҳар қадамда ҳамроҳим қўй-қўзилар бўлди.

Бобо нима ҳақдадир ўйга толди, кўксига тушган сийрак, аммо оппоқ соқолини узун бармоқлари билан тараб қўйгач, сўзида давом этди.

— Октябрь инқилобигача чўпонлик — сабаби тирикчилик манбаи эди. Гўшт, ёғни биз етиштирарди-гу, ҳузурини бойлар кўрарди. Қоракўл терини чўпонлар тайёрларди-ю, чақмоқи телпак, ёқаси кундузли пўстинни бойваччалар киярди.

Шу палла биз гурунглашиб ўтирган хонага салом бериб ўртанча ўғли Мамазоир кирди. Ҳамма билан қўл олишиб сўрашди. Бобо унга «бўтам, қорабайрнинг айилини бўшатиб, беда солиб қўйинг», деди. Бу бобо боя отардан миниб қайтган саман от эди. Мамазоир хўп деди-ю, таъзим билан чиқиб кетди. Бобо сўзини қолган жойидан бошлади.

— Бахтимизга инқилоб бўлиб елкамизга офтоб тегди, инсон қаторига кирдик. Илгари отар бошига бой келса жонимизни халқумимизга келтириб кетарди. Энди-чи, яйловларда қўй, мол боқаётган чўпон-чўлиқлар билан Москва, партия, катталаримиз гаплашяпти. Ҳол-аҳвол сўраяпти, овозимизга қулоқ соляпти. Чорвачиликни тараққий эттириш, гўшт-сут, қоракўл тери, жунни кўпайтириш йўллари ҳақида маслаҳат сўраяпти. Шундай замонга етганимизга минг-минг шукур қиламиз. Меҳнат қилиб чарчамайдиган, давр-даврон сурадиган замон келди.

Суҳбат роса қизиди. Бобо ёшлигида уч бўрини таёқ билан уриб ер тишлатгани, бўронда қочган қўйларини икки кундан кейин жарликдан топганидан тортиб, енгил «Волга» машинаси харид қилганигача бўлган ҳаёт лавҳаларини сўзлаб берди. Яна қўй сонини кўпайтиришга кўчди.

— Қўзиламайдиган совлиқнинг бўғзига пичоқ қадалади, деган гап бор чўпонлар орасида, бунинг маъноси шуки, совлиқни вақтида урчитиш, қисир қолдирмаслик керак. Қўзи кўпайиб турмаса қўйга қирон келади. Қўзининг кўпайиши — гўшт, ёғ, қоракўл тери, жуннинг кўпайиши дегани. Совлиқ насл бермаслигига аниқ ишонч ҳосил қилинсагина гўштга топшириш керак. Ҳа, қўйчилик мана шунақа нозик иш. Бу йил бир бош совлиқнинг қўлдан кетиши келаси йили уч бош қўй бой берилди деган сўз. Чўпон бунга йўл қўймаслиги керак.

— Ҳар юз бош совлиқдан қанчадан қўзи олгансиз? — сўрадик.

— Юзига 110 бошдан олганман, ундан оширолмаганман. Аммо эллик килодан кам келадиган қўйни гўштга топширганимни ҳам эслай олмайман. Баъзи жойларда 25-28 килолик қўйлар гўштга топширияпти, деб эшитаман. Бу инсофсизлик, болаларим. Қўй учун жони куядиган чўпон ёки раҳбар бунга йўл қўймайди. Халқимизда «бир терига икки қўй сиғади» деган нақл бор. Ўша гўштга топширилаётган ориқ қўйлар сал боқилса, икки ҳисса семиради. Шунда туёқ камаймайди-ю, гўшт-ёғ кўпаяди. Ўтмишда бойнинг қўйи ориқ бўлсин-чи, чўпоннинг жонини оларди. Энди қўй ҳам, меҳнати ҳам, роҳати ҳам ўзимизники. Шунга қараб иш тутайлик.

Суҳбат темаси қурилиш-ободончилик масаласига кўчди.

— Колхозимиз жойлашган ҳозирги қишлоқда илгари 25-30 ўтов бор эди, — ҳикоя қилди шу хўжаликка 31 йилдан буён узлуксиз раҳбарлик қилиб келаётган Ҳожи ака Бегимқулов, — энди эса чиройли посёлка бунёдга келди. Жамоат бинолари, чўпонларнинг хонадонлари, кўча-хиёбонлар электрлаштирилди, радиолаштирилди. Телефон коммутаторимиз бор. Янги мактаблар, магазинлар, медицина муассасалари қурилди. Маданий оқартув муассасалари ишлаб турибди. Катта йўл чиқарилди, водопровод келтирилди. Қўйингчи, шаҳар маданияти чорвадорлар посёлкасида ўз ифодасини топди.

— Чўпонларнинг турмуши қандай? — луқма ташлади суҳбатдошлардан бири.

— Юздан ортиқ чўпонимиз бор. Уларнинг ҳаммаси дангиллама уй қуриб олди. Рўзғор анжомлари ҳам чакки эмас. Пўлат каравотдан тортиб холодильниккача, ипак гилам, дивандан тортиб телевизоргача — ҳамма нарса бор.

Раис бир мисол келтирди. У раисликка сайланган йили колхоз кассасида 6 сўм пул бўлган. Ҳозир эса колхоз фақат чорвачиликдан 500 минг сўм даромад қилади. Ана шу маблағнинг катта қисми қурилиш ва ободончилик ишларига сарфланади. Колхозда 15 минг бош қўй, салкам минг бош қорамол бор. Ўтган йили давлатга 133 тонна гўшт, 104 тонна сут, 4000 донадан зиёд қоракўл тери, 40 тонна жун сотилди. Ҳар центнер қўй гўштининг баҳоси 36 сўмга тушди.

Чўпонлар бадавлат ҳаёт кечиряпти. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамат Абдумуродов бир йиллик меҳнати учун 3000 сўм пул, 40 бош қўзи мукофоти олди. Ҳайит Оқонов, Амир Тошмиров, Соат Тўраев каби чўпонларнинг даромади ҳам бундан кам бўлмади. Ўтмишда чўпонлар бундай даромад ва фаровон ҳаётни тушларида ҳам кўрмаган.

Совет халқи Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олишга бел боғлади. Улар сафида Ғузор районидаги «1 Май» колхози чорвадорларини ҳам кўрамиз. Чорвадорлар бу йил гўшт, сут етиштиришни 20-25 процент кўпайтириш, давлатга ўтган йилгидан 2,5 минг дона кўп қоракўл тери сотиш мажбуриятини олдилар. Эгиз қўзилар сонини ҳар юзига 130 бошга етказиш уларнинг аҳд-паймонидир.

Ана шундай яхши ният билан меҳнат қилаётган чорвадорларга ўз ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

М. НАЗАРОВ,
З. ИСРОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СЎНГГИ ПОЧТАДАН

ДЎСТЛИК САҲИФАЛАРИ

Иваново ишчилари билан Андижон области пахтакорлари азалдан мусобақадошлар. Шу йилнинг бошларида андижонлик машҳур механизатор Маннон Жалолов билан ивановолик тўқувчи Зоя Пухова Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа бошлашди. Меҳнат қаҳрамонларининг бу ташаббуси рус ва ўзбек халқлари ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилишини назарда тутиб, КПСС Иваново область комитети бу ташаббусни маъқуллади.

Ивановода чиқадиган «Красная Талка» кўп тиражли газетаси билан Наманган район партия комитети ва меҳнаткашлар депутатлари район Советининг органи «Учқун» газетасининг қўшма сони мусобақадошларнинг байрам олди вахтасида туриб, меҳнат қилаётганликлари ҳақида ҳикоя қилади.

«Красная Талка» корхонаси бутун дунёга машҳур. Бундан 60 йил муқаддам шу ерда кичкина Талка дарёси бўйида Россияда биринчи бўлиб Советлар ташкил топган эди. Бу тарихий жойда революцион анъаналар муқаддас деб билиниб, унга риоя қилинади. Янги, илғор нарсалар, ташаббуслар кўпинча бу ердан бошланишининг боиси ҳам шундан. Қўшма сонда газетхонларни қизиқтирадиган хилма-хил ва ўқимишли материаллар берилган. Ҳар икки газетанинг ташаббуси шу жиҳатдан ҳам таҳсинга лойиқ.

ЙЎҚОЛСИН ХУРОФОТ

ҲАМАДОНИЙ КИМ?

Шовот районидаги «Ленинград» колхозида бир қабристон бор. Шу ерга жойлашган Юсуф Ҳамадоний мақбараси кўп йиллардан буён муқаддас зиёратгоҳ ҳисобланиб келган. Руҳонийлар, баъзи текинхўрлар қабристонда уя қуриб, одамлардан садақа тўплаганлар. Руҳий касалликка учраган айрим кишилар, бефарзанд аёллар доимо алдамчиларнинг тузоғига илинарди.

Кейинги вақтда баъзи бир текинхўр унсурлар дин ниқобига бурканиб, Юсуф Ҳамадоний қабристонида соддадил кишиларни алдаш, фирибгарлик билан шуғулланаётганликлари маълум бўлди.

Шовот район партия комитети «Билим» жамияти область ташкилоти билан биргаликда «Ленинград» колхозида атеистик кеча ўтказди. Кечага қишлоқ меҳнаткашлари қатнашди, улар орасида кексалар, динга ишонувчи айрим кишилар ҳам бор эди. Юсуф Ҳамадоний қабристонига ўрнашиб олган Исмоил қори Абдураҳимов, Ҳайитбой Пиржонов, Пошшабуви атеистик кечага ўз хоҳишлари билан келишди.

Шу қабристоннинг илгариги шайхи, собиқ эшон, ҳозир республика атеизм уйининг старший илмий ходими Низомиддин Хўжаев нима учун диндан юз ўгирганлигини, ислом динининг реакцион моҳияти ва уйдирмаларини фактлар асосида гапириб берди.

Хоразм Давлат педагогика институти ўқитувчиси, педагогика фанлари кандидати А. Нурматов доклади «Оламнинг тузилиши тўғрисида фан ва дин» деган темага бағишланди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Раҳмонов миллий традициялар ва диний анъаналар ҳақида суҳбат ўтказди. Республика атеизм уйининг Хива филиали директори Ш. Хўжаев «Паҳлавон Маҳмуд ҳақида ҳақиқат», врач Ш. Раҳимий «Рўзанинг соғликка зарари» тўғрисида гапирдилар.

Юсуф Ҳамадоний қабристонида диний тарғибот ва текинхўрлик билан шуғулланган Исмоил Абдураҳимов ва Ҳайитбой Пиржоновга сўз берилди, савол ва жавоблар бўлди. Диний хурофотга берилган бу «шайх»лар кўпчилик олдида хижолатда қолишди, нохуш ҳаракатлари учун кечирим сўрашди.

— Мен ҳақиқатан ҳам нотўғри йўлга кирган эканман. Улуғ Ватан уруши инвалидиман, пенсия олиб турибман. Ҳеч нарсадан кам-кўстим йўқ. Бадиафеълик, тамагирлик одамни пасткашликка олиб келишини энди англадим. Тўғриси, ҳозир виждоним: «бу йўлдан қайт!» деяпти. Қатъий қарорим шу, — деди Исмоил Абдураҳимов.

Ҳайитбой Пиржонов ҳам ўз хатосини англаганлигини айтди, колхозда ишлашга сўз берди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

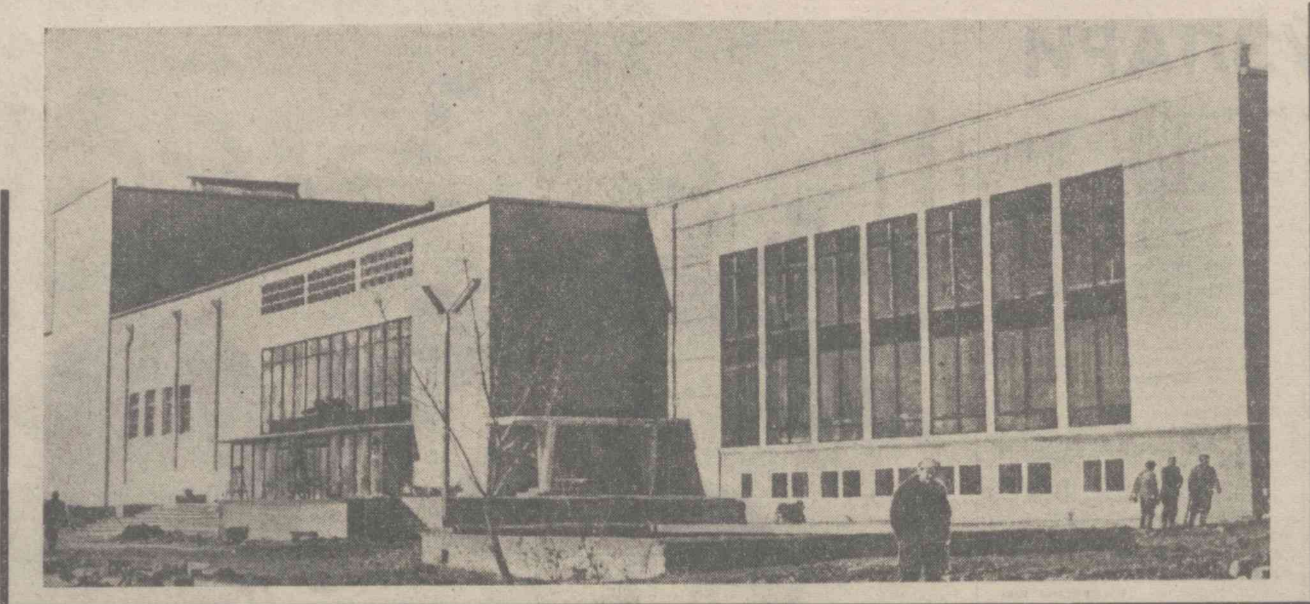

Чирчиқ шаҳрида янги Маданият саройи биноси тикланмоқда. Бу бино Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати коллективи учун қуриб берилмоқда. Суратда: Маданият саройининг олд томонидан кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МАЪРИФАТЧИ

Қарши шаҳар 5-алоқа бўлимининг почтальони Ҳайдар Раҳимовнинг номини кишилар ҳурмат билан тилга олишади. Ҳақиқатан ҳам Ҳ. Раҳимовнинг хизматлари таҳсинга лойиқ. У ҳар куни қуёшдан эрта туриб, ёмғир-қор демай кўчалар бўйлаб номер ахтаради, обуначиларга газета ва журналларни вақтида етказиб беришга, кишиларни узоқлардан келган хат-хабарлар билан севинтиришга шошилади. Ўз касбига меҳр қўйган почтальон бир кунда қарийб 600 нусха газета ва журнал, жуда кўплаб хат, кўп болали оналарга пулларини элтиб беради.

Ҳ. Раҳимов ўн беш йилдирки, ўз хизматини виждонан бажариб келяпти. Ҳукуматимиз унинг ҳалол меҳнатларини муносиб тақдирлади. Ҳайдар Раҳимов СССР Алоқа министрлиги ва Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган. У социалистик мусобақа аълочиси, коммунистик меҳнат зарбдори.

П. ЖИЛКИН.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Чет эл информация агентликларининг мухбирлари Пекиндан юбораётган хабарларда «маданий революция» ишлари билан шуғулланувчи группа раҳбари Чэнь Боданинг 22 февралда Пекин хунвэйбинлари ва цзаофанларининг «бирлаштирувчи съезди»да сўзлаган нутқларини батафсил баён қилмоқдалар. Хунвэйбинлар ва цзаофанларнинг партия ва давлат органларидаги ўз мухолифларига қарши олиб бораётган курашида «эксцентрик методлар» қўлланилаётганлигидан ва «ҳаддан ташқари» ҳаракатлар қилинаётганлигидан Чэнь Бо-да ўзини четга олишга уриниб кўрган.

«Оммавий ҳаракат давомида, деган у, йўл қўйилган хатоларга на марказий комитет, на маданий революция ишлари билан шуғулланувчи группа сира алоқадор эмас». Бутун мамлакат бир ойдан кўпроқ вақтдан бери остин-устин қилинаётганлигига Чэнь Бо-да фақат омманинг онгсизлиги сабаб бўлаётир, деб важ кўрсатган. Чэнь Бо-да мамлакат аҳолиси Мао Цзэ-дун ва группасининг ўтказаётган йўлидан норози бўлаётганлигини, ишчи ва деҳқонлар «маданий революция»га қатъиян қаршилик кўрсатаётганликларини назар-эътиборга олмай, мамлакатда рўй бераётган воқеалар учун масъулиятни... «чанкайшичи агентлар» устига тўнкашга уриниб кўрди.

Пекин ҳарбий-контроль комитети цзаофанлар ва хунвэйбинларнинг бир қанча «умумхитой ташкилотлари» фаолиятини тақиқлаб фармойиш берганлиги Мао Цзэдунчилар «маданий революцияни» ўтказаётганлар орасида катта келишмовчиликлар бўлаётганлигидан далолат бериб турибди. Шу тақиқланган ташкилотлар орасида «бутунхитой қизил захматкашларининг «исёнкорлик полки», «хунвэйбинлар халқаро армиясининг Хитой отряди», «бутун мамлакат кадрларининг революцион исёнкорлик бирлашган бош штаби» ва бошқа кўпгина ташкилотлар бор. Ҳарбий контроль комитетининг Пекин кўчаларига ёпиштириб қўйилган фармойишида, шу ташкилотлар «жинояткорона фаолият» билан шуғулланиб келдилар, «экономикамизни тарғиб қилдилар». Пекинда «раҳбар давлат муассасаларига ҳужумлар қилдилар», дейилади. Фармойишда мазкур ташкилотларнинг раҳбарлари «омманинг талабига биноан» қамоққа олинганлиги айтилади.

Матбуот хабарларида айтилишича, «маданий революцияда қатнашмоқ учун» турли мамлакатлардан Пекинга қайтиб келган Хитой студентлари хунвэйбинлар қувғинига дучор қилинганлар. «Шоуду хунвэйбин» газетасининг ёзишига қараганда, Пекинга қайтиб келган студентлар чет мамлакатлардан ўзлари билан олиб келган европача костюмларни, соатларни ва бошқа буюмларни дарров топширганлар. «Улар чет мамлакатларда ўқиб турган студентларга хос тартибларга чек қўймоқ учун университетларнинг ётоқхоналарини тарк қилиб, на стол ва стул, ҳатто на каравотлар бўлмаган биноларга кўчиб ўтганлар. Улар қуруқ полда юпқа кўрпаларга ўралиб ётмоқдалар... Улар полда тиз чўкиб дацзибаолар (деворий газеталар) ёзмоқдалар... Уларнинг ўтириб овқат ейдиган жойлари йўқ. Улар овқат солинган идишни қўлларига ушлаб олиб, изғирин шамолда туриб овқатланадилар. Улар овқатланаётган пайтларида дацзибао ўқиб турадилар».

Чет эл информация агентликларининг Пекиндан берган хабарларида айтилишича, Хитойнинг кўп районларида Мао Цзэ-дун тарафдорлари билан унинг мухолифлари ўртасида тўқнашувлар давом этмоқда. Чунончи, Хэнань вилоятида ҳеч кимга итоат қилмай қўйган армия қисмлари катта саноат маркази бўлган Лоян шаҳрини босиб олганлар. Ҳарбий хизматчилар Мао Цзэ-дун тарафдорлари бўлган цзаофанларни қамаб қўйиб, уларнинг раҳбарларини «контрреволюционерлар» деб отиб ташлаганлар. Шу армия қисмлари вилоятнинг бош шаҳри Чжэн Жоуни, шунингдек Кайфин ва бошқа шаҳарларни ўз назоратлари остига олганликлари илгари хабар бериб ўтилган эди.

(ТАСС, 27 февраль).

ТУНИСДА ХИТОЙ ПРОПАГАНДАСИ ТАҚИҚЛАНДИ

ТУНИС, 25 февраль. (ТАСС). Хитойдаги Синьхуа телеграф агентлигининг бюллетенларини ва Хитой Халқ Республикаси элчихонасининг бюллетенларини мамлакатда тарқатишни Тунис ҳукумати тақиқлаб қўйди. Тунисдаги ТАП агентлигининг берган хабарида айтилишича, эндиликда бу бюллетенлар информация манбалари бўлмай қолди, аксинча улар «Тунис билан жуда яхши муносабатларда бўлиб келаётган мамлакатларни таҳқирловчи ва уларга туҳмат қилувчи памфлетларга айланиб кетди, кейинги вақтларда эса Тунисснинг ўзига ҳам тухмат қиладиган бўлиб қолди».

Тунис ҳукуматининг Хитой Халқ Республикаси элчихонасига юборган нотасида бундай дейилади: «Хитой элчихонаси ахборотларни тарқатишга нисбатан хато фикрга асосланиб иш қилиб келмоқда. Бу хато фикр ҳақиқатни бузиб кўрсатиш ва муттасил дағал ҳақоратлар қилиш негизига қурилмоқда.

ЭРОН ШОҲИ Н. С. ПАТОЛИЧЕВНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ТЕҲРОН, 26 февраль. (ТАСС). Бугун Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавий СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев бошчилигидаги Совет савдо делегациясини қабул қилди.

Делегация эрталаб, шунингдек сув таъминоти ва электр энергия министри Руҳани билан ва қишлоқ хўжалиги министри Риёҳий билан учрашди.

Совет савдо делегацияси Эрон пойтахтининг ҳаёти билан танишиб, бугун пойафзал фабрикасида бўлди. Бу фабриканинг маҳсулоти Европадаги бир қанча мамлакатларга, шунингдек Совет Иттифоқига экспорт қилинмоқда.

Жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг мажлиси

ПРАГА, (ТАСС). 25 февралда бу ерда жаҳон тинчлик кенгаши президиумининг мажлиси очилди.

Мажлис кун тартибида—Вьетнамда тинчлик ўрнатиш мақсадларидаги ҳаракатлар, Европа хавфсизлигини таъминлаш масалалари, жаҳон тинчлик кенгашининг тинчлик учун курашувчи турли ҳаракатлар ва ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш масалалари қўйилган.

Мажлис 27 февралга қадар давом этади.

СТУДЕНТЛАР ХАЛҚАРО СОЮЗИ СЕКРЕТАРИАТИНИНГ БАЁНОТИ

ПРАГА, (ТАСС). АҚШ Марказий разведка бошқармасининг АҚШ студентлар миллий уюшмаси ҳамда халқаро студентлар конференцияси раҳбарлиги билан чамбарчас алоқаси борлиги фош этилганлиги муносабати билан студентлар халқаро союзининг секретариати баёнот эълон қилди.

Баёнотда ҳозир жаҳон жамоатчилигига маълум бўлиб қолган алоқа ҳақида далиллар келтирилади.

Кўпгина студентлар миллий союзлари билан халқаро прогрессив ва демократик студентлар ҳаракати бир неча йиллар мобайнида кўпгина ҳолларда АҚШ студентлар миллий уюшмасини, шунингдек студентлар халқаро конференциясини АҚШ империализмининг қуроли деб баҳолаб келдилар, дейилади баёнотда. Мазкур ташкилотлар марказий разведка бошқармаси билан алоқадор эканлиги тўғрисида шубҳа қилаётганликларини баъзи бир студентлар миллий союзлари бундан аввалроқ айтган эдилар.

1950 йилда студентлар халқаро ҳаракатида рўй берган нифоқни марказий разведка бошқармаси олдиндан режалаб маблағ бериб уюштирганлиги бугун мутлақо равшандир, дейилади баёнотда. Марказий разведка бошқармаси бу ишни ҳозирги кунда студентлар халқаро конференцияси раҳбар органининг аъзолари бўлган студентлар ташкилотлари орқали, асосан АҚШ студентлар миллий уюшмаси орқали рўёбга чиқарган. Студентлар халқаро конференцияси билан унинг раҳбар группаси 1950 йилда барпо бўлганидан бери марказий разведка бошқармасининг моддий маблағи билан белгиланадиган сиёсат ва фаолият ўтказиб келганлиги эндиликда ҳар қачонгидан ҳам кўра ойдин бўлиб қолди.

Студентлар халқаро союзи секретариати, дейилади баёнотда, бутун дунёдаги студентлар миллий союзларига мурожаат қилиб, халқаро студентлар конференцияси тутаётган сиёсатни рад этишга ва уни фош қилишга чақиради, чунки студентлар халқаро конференцияси ва айниқса унинг раҳбар группаси ўзининг «мустамлакачиликка қарши» ва «империализмга қарши» шиорларига қарамақарши ўлароқ студентлар халқаро ҳаракатида бузғунчилик ва жосуслик фаолиятига аралашгандир. Студентларнинг миллий союзлари ўзларининг вазифалари ва масъулиятларини англаган ҳолда империализм, эски ва янги мустамлакачиликка қарши курашаётган барча кучлар билан биргаликда империалистлар агентларининг халқаро студентлар ҳаракатида зарарли роль ўйнаётганликларини фош этажагига студентлар халқаро союзи секретари ишонади.

Студентлар халқаро конференциясидан АҚШ империалистлари ва марказий разведка бошқармасининг қуроли сифатида фойдаланилганига студентлар халқаро конференциясининг раҳбар группаси, унинг студентлар миллий союзларининг мувофиқлаштирувчи секретариати асосий жавобгардирлар, дейилади баёнотда.

Студентлар халқаро союзи секретари студентлар халқаро конференциясининг аъзолари бўлган ёки унга эргашган студентлар миллий союзлари тутган позицияларга яна бир марта баҳо беришга ҳамда студентлар халқаро конференцияси сиёсати ва фаолиятининг марказий разведка бошқармаси пул маблағларига қарам эканлигини исбот этувчи ҳозир ошкор бўлиб қолган далиллардан тегишли хулоса чиқариб олишга чақиради.

КОНТРАБАНДИСТЛАР ИШИ ЮЗАСИДАН СУД

ГАРУА, ТАСС мухбири **Б. Петухов** хабар беради:

Камерун шимолидаги чоғроқ Гаруа шаҳрида бош прокурорнинг талабига биноан, Камерун орқали контрабанда йўли билан қурол ташиб ўтиш ҳақидаги иш юзасидан такрор суд процесси бошланди. 1966 йил 11 октябрда мамлакат осмон чегарасини бузган «ДС-4» самолёти Гаруа яқинида ерга мажбуран қўнди. Самолёт ичида қуроллар ва ўқ-дорилар топилди.

Такрор ўтказилаётган суд процесси асосий жавобгар—АҚШ граждани, «ДС-4» командири Вартон иштирокисиз бошланди. Яхши хабардор манбалардан олинган маълумотларга кўра, бундан икки ҳафта аввал Вартон маъмурларнинг рухсатисиз мамлакат чегарасидан чиқиб кетган.

Янги суд процесси қочиб кетган америкалик яширин равишда қурол ташишда янги киши эмаслигини ва Роттердамда самолётга ортилган мана шу қурол ва ўқ-дори ҳавотирли кунларни бошидан кечираётган Нигерия учун мўлжалланганлигини яна бир бор тасдиқлайди. Чунончи, Вартоннинг ёрдамчиси Нельсон (у ҳам АҚШ граждани) қуроллар ягона ва бўлинмас Нигерияни сақлаб туриш душманлари қўлига тушиши кераклигини «эслаб қолди».

Мазкур иш юзасидан биринчи процесс ҳам Гаруада шу йил 4 январда бўлиб. Камерун осмон чегарасини бузганликлари учун Вартон ва Нельсон бир ой қамоқ жазосига ва пул жаримаси тўлашга ҳукм қилинган эдилар.

Бугун Гаруа суди «ДС-4» самолётининг механиги билан механик ёрдамчисини ҳам пул жаримаси тўлашга ҳукм қилди.

Шу йил январь ойи бошида ўтган биринчи суд мажлисида уларнинг иккаласи айбсиз деб топилган эди.

Самолёт командирининг ёрдамчиси Нельсонга аввалги ҳукм — бир ой қамоқ ва пул жаримаси тўлаши лозимлиги такрорланди. Самолёт командири Вартон йўқлиги туфайли унинг иши кейинроқ кўрилади.

Мустамлакачиларнинг талафотлари

ДОРУССАЛОМ. (ТАСС). Ангола ватанпарварлари 27 январда Гаго-Коутиньо (Мошико вилояти) шаҳри яқинида қилган жангларида 67 португал солдатини қириб ташлаганлар. Анголанинг Халқ озодлик ҳаракати партияси ваколатхонасининг бу ерда тарқатилган ахборотида шундай дейилади.

Февраль бошида ўша районда Замбия чегарасидан сал нарида яна 60 португал солдати ўлдирилган.

ТЕЛЕГРАФ ЛЕНТАСИДАН

● ТУНИС. Тунис пойтахтининг «муниципал санъат галереяси»да очилган совет санъат виставкасини келиб кўрувчилар уни ғоят мақтаб гапирмоқдалар.

Бу виставкада иттифоқдош республикаларнинг ҳаммасидан олиб келинган 80 га яқин ҳайкалтарошлик, сураткашлик ва график асарлари кўргазмага қўйилган.

Тунис информация агентлиги виставкани шарҳлаб бундай деб ёзади: совет санъат виставкаси ҳақиқатан ҳаётий виставка бўлиб, бу билан у бундан олдин ўтказилган ва абстракционизмни ифодалаган чет эл виставкаларидан фарқ қилади. Совет виставкаси — меҳнаткаш халқ шуҳратини куйлайди.

● ЯУНДЕ. Совет Иттифоқи билан Камерун ўртасидаги маданий ҳамкорлик планига мувофиқ бу ерда рус ва совет сураткашлиги асарларининг виставкаси очилди. Улуғ Ватан урушига бағишлаб чизилган расмлар томошабинларнинг алоҳида эътиборини жалб қилмоқда

● БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина умуммеҳнат конфедерацияси ҳукуматнинг иқтисодий ва социал сиёсатига қарши кураш планини амалга оширишни давом эттиражагини яна бир марта таъкидлади. Бу қарор барча Аргентина касаба союзлари бош секретарларининг кенгашида қабул қилинди. (ТАСС).

ҚЎШИҚ АЙТГАН ЕТАР МУРОДГА

(ХОНАНДА САТТОР ЯРАШЕВ 50 ЁШГА ТЎЛДИ)

Саттор Ярашев «Ироқ»ни куйламоқда. Ўзбек классик музикасининг гултожи бўлган бу қўшиқ унинг ижросида янада дилрабо, мунис эшитиляпти. Тинглаётганлар қалбида нафис туйғулар мавжланади...

Саттор Ярашев санъат даргоҳига тўғри колхоздан кириб келганлардан. У ёшлигидаёқ санъатга ҳавас қўйди. Вобкент районидаги собиқ «Қизил деҳқон», ҳозирги «Ленинград» колхозида кетмон чопди, қўй боқди. Яйловларда овозини баралла қўйиб, ашула айтарди. Ёш Сатторнинг ёқимли овози тез орада ҳамқишлоқларига маълум бўлди.

1932 йилнинг ёзида Бухоро область, Вобкент район марказида пахтакорлар слёти бўлди. Кимдир шодлик, ўйин-кулги авжига чиқиб турган бир пайтда ёш Сатторни даврага тортади. У иймангибгина қўшиқ куйлаб, ҳамманинг диққатини ром этади. Ана шу слёт Саттор Ярашевнинг талантини рўёбга чиқарди. Шу-шу бўлдию, у ҳақиқий санъат даргоҳига йўлланма олди. Аввал райондаги колхоз-совхоз театрида ишлади. Сўнгра область театрига таклиф қилинди. 1943 йилда Тошкент область, Янгийўл шаҳар театрига, 1945 йилда эса Тошкентдаги «Тошсовет» театрига ўтиб ишлади. 1947—1952 йиллар Саттор Ярашев ҳаётида унутилмас лавҳалар бўлиб қолди. У ўз устозлари Юнус Ражабий, М. Ашрафий ва Е. Бобожоновларнинг маслаҳати билан Москвадаги П. И. Чайковский номли консерваторияда ўқиди. Консерваториянинг вокал факультетини битириб қайтгач, Тошкентдаги А. Навоий номидаги ўзбек давлат академик Катта театрида ишлай бошлади. Саттор Ярашев Ўзбек опера ва балет театри саҳнасида қатор ранг-баранг образлар яратди. «Кўр ўғли», «Буюк канал», «Лайли ва Мажнун», «Дилором», «Майсаранинг иши», «Ҳамза», «Гулсара», «Хоразм қўшиғи», «Зулматдан зиё» опералардаги бош ролларни ижро этиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлди.

Саттор Ярашев фақат опера артистигина эмас, балки у ўзбек классик ва ҳозирги замон қўшиқларининг ҳам моҳир ижрочисидир.

Саттор Ярашевнинг санъат соҳасидаги хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, бир неча медаллар, Ўзбекистон ССР халқ артисти фахрий унвони ҳамда республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган.

Моҳир қўшиқчининг номи республикамиздагина эмас, балки Иттифоқимизда ҳам танилгандир. У Ҳиндистон ва Бирмада бўлиб, ўзбек санъатини намойиш қилди.

Ўзбекистон ССР халқ артисти, севимли қўшиқчи ва опера ижрочиси Саттор Ярашевга сиҳат-саломатлик, ижодий равнақ тилаймиз.

Э. ХУШБЕКОВ.

УЧ КУНЛИК ЁҚИМЛИ «АСОРАТ»

Қалин қор ёққанлиги туфайли йўловчилар бир қишлоқда уч кун туриб қолдилар. Лекин улар шиддатли қор бўрони ва изғирин шамолни эмас, балки одамларнинг меҳрибонлиги ва эътиборини эслайдилар.

...Черкассидан Винницага бориладиган асосий йўлни қалин қор тўсиб қўйди. Звенигород районидаги қадимий Украина қишлоғи — Княжняга етар-етмас тўққизта пассажир автобуси ва бир неча юк машинаси қорга тиқилиб, уч юздан ортиқ йўловчи «қор асири» бўлиб қолди. Улар орасида аёллар ва болалар ҳам кўп эди.

Воқеадан хабардор бўлиб қолган Калинин номли колхоз механизаторлари Иван Бабий, Василий, Кленовой ва Леонид Гладченко ёрдамга шошилдилар. Аммо, уларнинг кучли занжирли тракторлари ҳам машиналарни қордан тортиб чиқара олмади.

Шундан кейин йўловчилар ва машина ҳайдовчилар қишлоққа қараб йўл олдилар. Украина қишлоқларининг меҳмондўстлиги ҳаммага маълум. Меҳмонлар мезбонларга қараганда анча кўп бўлса ҳам, меҳмондўстлик кутилганидан зиёд бўлди: қишлоқ мактабида ётоқхона қилинди, болалар боғчасининг ошпазлари ҳаммага хушхўр таом тайёрладилар.

Йўл «асирлари» қишлоқда уч кун меҳмон бўлиб қолишди. Шу кунлар мобайнида улар ҳеч нарсага эҳтиёж сезишмади. Улар овқатлантирилибгина қолмай, бадиий ҳаваскорлик концертини ва кинофильмларни томоша қилдилар.

Меҳмонлар қишлоқ аҳолисига меҳмондўстлиги ва мурувватлари учун миннатдорчилик билдириб, улар билан яхши дўст бўлиб қолиб хайрлашдилар.

И. ПОПОВ.
(ТАСС мухбири).
Звенигородка шаҳри.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» РЕДАКЦИЯСИГА

Севикли кишимиз, оташнафас шоиримиз Мақсуд Шайхзодадан бевақт ажралиб, оиламиз бошига оғир жудолик тушганида бизга дардкаш бўлиб бирга қайғурган, таъзия изҳор қилган барча ташкилотларга, Мақсуд аканинг сафдошлари, шогирдлари ва азиз китобхонларига газетангиз орқали миннатдорчилигимизни изҳор этсангиз.

М. Шайхзода оиласи.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Қўшиқлар, 9.30—Увертюралар. 9.45 — «Агитпунктда» (тож.). 10.10 — Италия куйлари, 10.30 — Камер куйлар, 11.10 — «Учқун» фирмасининг коммунистлари» (рус.), 11.25 — Енгил куйлар, 12.15 — Спорт, 12.30 — Куйлар, 13.30 — Қўшиқлар, 16.10 — Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги олдидан, 18.10—Ленин ҳақида ҳикоялар, Вербицкий. «Концерт» (ҳикоя), 18.30 — Концерт, 19.00 — «Пахтакор» (Тошкент)—АСК (Ростов-Дон) командалари ўртасида футбол («Пахтакор» стадионидан) 20.00 — «Ўзбекистон қурилишларида» (рус.), 20.45 — Янги анъаналар ҳақида, 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 22.00 — Дунё воқеалари, 22.10—Концерт (халқ талантлари), 22.40 — Т. Қаипбергенов. «Совуқ томчи» (повестдан парча), 23.20—Концерт (янги Тошкентни қураётганлар учун).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Спорт эшиттириши ва телеянгиликлар**, 19.45 — **Кечирасиз, сизни ўлим кутади** (кинокомедия).

Ўзбек тилида: 20.55 — **Телеянгиликлар**, 21.10 — **Социализм ва шахс** (миллионлар университети), 21.30 — Мажид Шамхолов. **Қайнана** (музикали комедия).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси**, 18.00 — **Китоб—бизнинг дўстимиз** (болалар учун), 18.30 — **Олий математика** (сиртдан таълим олаётган студентлар учун рус тилида ўқув программа).

19.50 дан — **Москва кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/II да **Парвона.**

КИНО

Катта Айиқ ўғиллари — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Стратион қизи (эрталаб соат 10 да), **Менинг ниятим** (кундуз 12,2, кеч 6 ва 8 да), **Ҳовлининг бир куни** (кундуз 4 ва кеч 9-40 минутда). — «МОСКВА».

Алёшанинг ови — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 да).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

28 февралда

«Советский спорт» газетасининг соврини учун **АСК** (Ростов-Дон)—**«Пахтакор»** (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 6 да бошланади.

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА

28 февралда

Ўзбекистон ССР халқ артисти **САТТОР ЯРАШЕВНИНГ** туғилганига 50 йил тўлиши ва ижодининг 30 йиллигига бағишланган

КЕЧА ва КАТТА КОНЦЕРТ

Кеч соат 6 да бошланади. Таклиф билетлари билан кирилади.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 10 март кундуз соат 2 яримда, Тошкент политехника институти қурилиш ва архитектура факультетларининг илмий совети мажлисида (Я. Колас кўчаси, 18-уй, 49-аудитория) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

У. Шамсиев «Фазовий система сифатида йирик панелли уйларга сейсмик таъсирот» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Навоий кўчаси, 13-уй).

15 март кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия ва химия технологияси бирлашган илмий совети мажлисида (химия институтларининг мажлислар зали, Черданцев кўчаси, 13-уй) химия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

А. Орифжонов «Чумоли кислотаси билан этил спиртини қаттиқ катализатор иштирокида этерификация қилиш» деган темада,

Х. В. Ғаниев «Темирнинг электролитик чўкмаларига водород ютилиши процессини ўрганиш» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

Бизнинг адрес: СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — 836545. Редактор ўринбосарлари — 837914, 839323. Масъул секретарь — 834455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 837283. Партия турмуши — 833464, 833221. Марксизм-ленинизм назарияси, пропаганда ... халқаро хаёт — 831218 ... Коммунистик тарбия — ... Совет қурилиши — 834780. Совет журналистикаси ... Қишлоқ хўжалиги — 832358 ... Фан — ... Саноат ва транспорт — 832347. Оммавий ишлар ва хатлар — 838679, 833553 ... 834524. Стенографистка — 837343. Корректура — 837162. Эълонлар — 838142. Коммутатор — 830249, 832350, 832351, 832352, 832353, 832354, 832355, 832356, 832357, 832358.

№ А — 50. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. Р. 05165